

MOTERIS

Nr. 3 (4)

Liepa - Rugsējis

TURINYS

Maloni Skaitytoja	1
Lietuviška daina svetimame krašte. P. Abromaitienė	1
Tu ir tavo vaikas. U. Jauniškienė	2
Pavasarij /eil./ D. G.	4
Tautinės lėlės. A. Tamošaitienė	4
Fragmentai šeimos temomis. S. Prapuolenytė	5
Sventoji Ona. J. P.	7
Tėvai ir vaikai. Dr. A. Prunskienė	8
Lietuvaitės savoj — lietuviškoj aplinkoj. S. P.	9
Svajonė. Melas. Vakarų svetimame pajūryje /eil./ Gr. Tulauskaitė.....	11
Žmogaus kūno svoris medicinos požiūriu. Dr. E. Jasevičiūtė	12
Apie miegą. S. Stasienė	12
Senatvei /eil./ S. Lukoševičiūtė	14
80 mylių p.h. /eil./ Aguona	14
Meldimas /eil./ A. Karvelytė-Dubauskienė	15
Palauk, jaunystė! /eil./ J. Bernotaitė	15
Literatūra ir auklėjimas	16
Filmas	17
Mergaičių kertele	18
Dainelė tau vienai /eil./ J. Bernotaitė	18
Lietuvės plačiame pasaulyje	21
Mūsų moterys	22
Apžvalga	23
Pašto dėžutė. Mados.	24
Maistas, dieta, patarimai.	25
Šeiminkams	27

Žurnalas gaunamas :

Kanadoje:

Hamilton, Ont.: J. Ambraziejienė, K. Meškauskienė, Z. Orvydas, J. Pleinys, L. Skripkutė.

Montreal, Que.: V. Giriūnienė, O. Stan-
kūnaitė, B. Viečinskienė.

Sudbury, Ont.: Kun. A. Sabas.

Winnipeg, Man.: El. Januškienė.

Toronto, Ont.: O. Jonaitienė, A. Kuo-
las, J. Smolskis — Prisikėlimo pa-
rap. knygnas, V. Abromaitis —
"Tėviškes Žiburių" knygnas, B.
Pabedinskienė.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse:

Baltimor: K. Bradūnas,

Brooklyn: p. Sandanavičienė, "Laima"
knygnas.

Boston: St. Minkus, R. Petronienė.

Brockton: K. Keblinskienė.

Chicago: A. Prunskytė, J. Karkelis,
"Marginiai", "Tera", A. Rugytė,
St. Penčyla.

Cicero: G. Babrauskienė.

Cleveland: L. Gailiūšienė, J. Damušie-
nė, V. Rocevičius.

Detroit: A. Barakauskas, M. Mikailie-
nė, V. Pauža, M. Rabašauskienė,
V. Kundrotienė.

Los Angeles: V. Prišgintas.

Paterson: M. Šaulienė.

Philadelphia, Pa.: K. Čikota, M. Žu-
kauskienė.

Putnam, Conn.: Immaculate Concep-
tion Convent.

Worcester, Mass.: E. Pauliukonis.

Waterbury, Conn.: V. Vaitkus.

Anglijoje:

London: D. Daunoraitė, 49 Thornton
Ave., London W. 4.

Argentina:

Buenos Aires: U. Šilaičienė, Mendoza,
2280 Avellaneda.

Brazilija:

Sao Paulo: Kun. P. Ragažinskas, C.P.
4118.

Australija:

Essendon, Vic.: V. Vaitiekūnienė,
2 Schofield St.

Semaspore, S.A.: G. Vasiliauskienė,
23 Copin St.

Lewisham, N.S.W.: Kun. P. Butkus,
Christian Brothers College.

Kolumbijoje:

Bogota: K. Tylienė, Calle 44 No. 7-32.

Medellin: p. Totoraitienė, Carrera 52
No. 62-63.

Venecueloje:

Caracas: Kun. A. Perkumas, Colegio
Salesiano, apart. 369.

Taip pat žurnalas gaunamas Amerikoje
ir Kanadoje didesnių vietovių liet. kny-
gynų kioskuose bei knygynuose.

"MOTERIS"

LIETUVIŲ MOTERŲ
ŽURNALAS

Nr. 3 /4/

Leidžia

KANADOS LIETUVIŲ KATALIKIŲ
MOTERŲ DRAUGIJA.
leidžiamas kas trys mėnesiai.

Redaguoja
STASĖ PRAPUOLENYTĖ

Red. sekretorė
JANINA AMBRAZIEJIENĖ.

Administratorės
BRONĖ PABEDINSKIENĖ

Viršelis ir vinjetės
dail. H. J. ŽMUIDZINIENĖS.

Redakcijos adresas:
194 Charlton Ave. W., Hamilton, Ont.

Administracijos adresas:
46 Delaware Ave., Toronto, Ont.

Spaudė "Žiburių" Spaudos Bendrovė,
Toronto, Ont.

KAINA 75 centai
Prenumerata metams \$3.00.

"MOTERIS"

A QUARTERLY
LITHUANIAN WOMEN'S
MAGAZINE.

Published by the executive of the
Lithuanian Catholic Women's
Association.

1956 Summer issue.

Printed by "The Lights" Printing &
Publishing Co. Ltd. in Toronto.

Price 75c

Europos gydytojas

Dr. N. Skaab

Dantistas

3 Barnesdale Ave. S.

Telefonas LI. 4-6405

HAMILTON, ONT.

Audykla JUOSTA

Sav. Kazys Prišmantas

1805 West 46 Street

Chicago 9, Ill.

Telef.: LAfayette 3-3085

Gamina juostas, takelius, pa-
galves, juosteles vardinių,
gimimo ir kitų progų dova-
noms.

VIRŠELYJE —
"Gėlės", Bronė Jameikienė.

Lietuviška daina

svetimame krašte

Maloni Skaitytoja

Įsivaizduok, kad tu audi audeklą taip, kad tavo mestuvai yra vienoje parapijoje, staklės kitoje, nitys ir skietai dar kitoje, o metmenys ir ataudai visose. Tu surinkai jam gražiausius raštus, margiausias spalvas, nes nori, kad audeklas išeitų gražus, tačiau tau nuolat pritrūksta tai vieno, tai kito daikto, kurio neturi po ranka ir negali gauti neidama daug mylių į kitą parapiją.

Šitas palyginimas tau padės suprasti tuos keblumus su kuriais tenka susidurti visoms tom, kurios yra suinteresuotos šio vienintelio pasaulyje, lietuvei materialiai skirta lietuviško žurnalo išlaikymu.

“Moteris” yra sulaukusi plataus dėmesio. Tas dėmesys didina ir mūsų atsakomybę. Turime gražų talkininkų būrį, kurios pašvenčia daug laiko ir energijos žurnalo labui. Norėtume, kad jų skaičius su kiekvienu numeriu augtų.

Norėtume gauti daugiau žinių iš lietuvių moterų gyvenimo įvairiose šalyse. Norėtume gauti jų kūrybos deimaničių iš Anglijos, Škotijos, Vokietijos, Italijos, Australijos, Pietų Amerikos. Dėkingos esame tom, kurios atsiliepė, bet jaučiame, kad dar ne su visomis esame užmezgę tokį glaudų kontaktą, kokį norėtume turėti. Ypatingai pasigendame studentų bendradarbių tarpe.

Šis numeris tave pasiekia atostogų metu. Tiek daug įvairių ir malonių užsiėmimų atneša vasara. Pajūriuose, paėžerėse, miškuose ir laukuose būriuojasi poilsio ir sveikatos iešką miesto gyvetojai.

Vasarvietėse, stovyklose ar poilsiaudamos savo namelių pavėsyje, suradę gražią mintį pasidalinkite su mumis. Mums bus malonu pasekti jūsų užsiėmimus ir panaudoti jūsų kūrybinių impulsų išvadas. Nes protas ir vaizduotė veikia nežiūrint vasaros karščių, o kur dažniau, nei poilsiaujant pamieškėse ir paėžerėse apsilanko įkvėpimas...

Lietuva yra dainų šalis. Ji tokia buvo nuo senų neatmenamų laikų. Lietuvis visuomet dainuodavo — liūdna ar linksma. Jis su daina sutikdavo laimę ir nelaimę, sielvartą ar džiaugsmą išdainuodavo, dainoje guosdavosi vargeliuose ir rūpestėliuose. Kažin ar kuri kita tauta galėtų taip gėrėtis dainų gausumu, bei jų meliodingumu, kaip mūsų. Tai yra pripažinęs ne vienas svetimtautis, turėjęs laimės ilgiau ar trumpiau mūsų krašte pagyventi ir jį pažinti.

Daug dainų ėjo iš lūpų į lūpas, iš kartų į kartas, daugybę jų nusinešė į kapus mirusieji. Tik nepriklausomos Lietuvos metais daina, kaip brangus tautos turtas, buvo paieškoma, užrašoma ir tuo praturtinama mūsų tautosaka. Daugybė tokių dainų neturi autorių, bet jose visose vienodai atsispindi tautos dvasia, jos giliai graudus melodingumas.

Lietuvoj dainavo senieji, dainavo ir jaunimas. Daina skambėdavo iškylose, stovyklose, pasilinksminimuose ir visur, kur tik atsirasdavo didesnis būrys suaugusių ar jaunimo. Ar ne gražiai dainuodavo kaimo bernelis versdamas vagą šiltos žemės ar jodamas naktigonėn arklius? Daina lietuviui buvo antroji malda. Kaip lietuvis nepradėjo ir nebaigė dienos be maldos, taip lygiai jis negalėjo gyventi be dainos.

Ir koks mūsų dainų turiningumas! Jomis išdainuojamas visas lietuvių gyvenimas: pradedant lopšine ir baigiant senos motinėlės rūpesčiais.

Atėjo mūsų dainuojančiai žemei sunkios dienos. Bet nė ši priespauda nepajėgė užniauzti dainos lietuviškoj krūtinėj. Gal tik temos pasikeitė. Vėl gimsta naujos dainos išrašytos brolių partizanų krauju. Tai kovos dainos už laisvę, keliančios ir palaikančios tautos dvasią. Ir šiandien tenai mūsų broliams daina lengvina sunkią priespaudos našta.

Mes esame čia ir mūsų gan daug. Ar mes neprarasime dainuojančios tautos dvasios? Kažin? Pavojus tam labai didelis. Ši žemė, kurioje mes gyvenam, nedainuoja, nes ji ir negali dainuoti. Dėl to, nei ji pati save, nei kiti jos nekaltins. Pati kalba savo nelankstumu priešinas dainai. Pagaliau čia, šitam nesibaigiančiam skubėjime, dainai nėra laiko. Daina nemėgsta rūpesčių, ji žmogų nuo jų atpalaiduoja ir pakelia nuo žemės augštytyn. Čia gi žmogus per daug stipriai įsikibęs į žemę ir pasinėres rūpesčiuose, kad jis pajęgtų

Tu ir tavo vaikas

Vaiko darbas

Ūgterėjęs kūdikis, dar labiau vaikas, nori dirbti ir ieško darbo.

Ketverių metelių kūdikis jau sąmoningai pamėgdžioja mamos ir kitų darbą. Darbo rezultatai jam dar nesvarbu.

Šeštų metelių kūdikis — kaip kada: dirba ir nusižiūrėdamas, ir saviškai, pagal savo supratimą ir vaizduotės vedamas. Darbo rezultatai jau jam svarbu: labai nori, kad jo darbas būtų kitų įvertintas ir pripažintas; nenori, kad būtų sunaikintas.

Savo darbo netobulumo jis dar nejaučia, taip pat neišmano kaip nespārčiai dirbęs. Betgi jis įpranta: vis miklesnis, vis stipresnis, pajėgesnis, jei tik suaugę jam sudaro darbui tinkamas sąlygas.

Vaikas jau rimtai stato klausimą — ką dirbti? Jam labai svarbu geros darbo išdavos, nusisekusios.

Vaikas nori matomo, apčiuopiamo darbo, jo fizinės energijos ir protavimo reikalaujančio. Jis labai mėgsta kūrybingą darbą, kuris kaip tik reikalingas būtų fizinės energijos, protavimo, duodas jo vaizduotei pasireikšti, kur jis gali ką nors saviškai padirbti.

Reikia vaikui rūpestingai darbą skirti, kad jis vis galėtų jo norėti, kad vis galėtų jį mylėti. Kai vaikui sekasi dirbti ir padirbti, jis yra begalo

laimingas darbo džiaugsmą išgyvendamas, savo asmenybės vertę jausdamas. Jis būna labai dėkingas jam padėjusiam, geras darbo sąlygas sudariusiam. Jo autoritetas vaiko bus augštai vertinamas, vaikas sutiks padaryti ir tai, ko šiaip nenorėtų daryti. Suaugusiems vaiko darbu pasidžiaugiant, jį gerai įvertinant, vaikas "paauga".

Auklėtojas turi numanyti, kada ir kuris darbas vaikui tinka, kiek ilgai jis gali pajėgti jį dirbti. Čia visų pirma svarbu vaiko amžiaus pajėgumas ir sugebėjimas. Svarbu jo bendras išsilavinimas, svarbu ir gyvenamoji aplinka iš kurios jis taip pat daug mokes ir į ją derinasi.

Pradedančiai mergaitei netinka duoti staltiese siuvinėti, nertinį nerti. Nunerti lėlei lovatiesę, jai staltiesę atsiužėti — tinka kiekvienai, kad ir labai judriai mergytei. Taip pat ir pradedančiam berniukui, kad ir su piūkeliu, pradžioje netinka smulkus, kruopštus darbas, ilgas piaustymas. Išpiauti grybą, medį, nuspalvinti, į pastovėlį įklijuoti — pradedančiam pajėgus ir malonus darbas.

Nuo sumanaus darbų ir žaidimų kaitaliojimo, daug priklauso vaiko nuotaika, ramumas, gera saviįjauta ir jo gera valia. Sėdomis ką dirbus, ar rašius, piešus, lipdžius, — duoti skaityti, nerti, drožti — netinka po pirmųkščio ramaus sėdimo darbo, vaikas yra nebepajėgus kitam tokiam pat

dainuoti. Jis tam neturi laiko, nė noro.

Kaip gi yra su mumis? Mes vyresnieji mylime dainą, keliančią gražiausius prisiminimus, bet ir mums jau nesiseka. Jei mes to nepasakome, tai patys labai labai jaučiame. Ir kartais patys nesuprantame kodėl? Lietuvoj dainelė lengvai plaukdavusi, čia jau sunkiai stumiama. Nesijaučia pakilimo. Jau daug gražių susibūrimų praeina nė dainos ženkle.

Taip yra su vadinamu senimu. O kaip yra su jaunimėliu, kuris pats gražus kaip daina ir toks gausus čia yra. Bijočiau tarti drąsų žodį nedažnai turėdama progos juos stebėti. Bet nujaučiu, kad nekaip. Gal daugiau dainos meilei ištikimas tas organizuotasis jaunimas — moksleivija, studentija, nes organizacijos eina su lietuviškais papročiais, kurių laikymasis įeina jų programon. Bet kiek daug jaunimo, kurie niekam nepriklauso. Jie niekienu neskatunami ir jiems lietuviška daina greit paliks nieko nesakančiu žodžių junginiu.

Tiesa, reikia pripažinti, kad dainą myli ir ją puoselėja gražiai suorganizuoti chorai, kurie nuolatos sudaro progą ir kitiems jų darbo vaisiais pasigėrėti. Bet toli gražu ir šito neužtenka.

Reikia, kad ta lietuviška dainos dvasia gyventų kiekviename iš mūsų atskirai ir kad ji nemirtų mūsų palikuonyse. Šitas mūsų tautos bruožas yra labai svarbus norint išlikti lietuviams.

Kaip tą dainuojančio lietuviu dvasią išlaikyti? Už tai turi jausti atsakomybę kiekvienas atskirai ir mes visi. Mylėkime lietuvišką dainą ir dainuokime. Visur, kur tik atsirandame būriu. Kodėl nepajėvairinti susirinkimų, pokylių, iškylių, atostogų daina? Daina veikia jungiančiai o paprastai tokios jungties visur pasigendama.

Mokykime savo vaikus dainuoti. Ar nepastebėjome, kaip patys mažiausieji domisi daina. Didžiausias verksnys nurimsta jos besiklausydamas. Nenuostabu, daina turi stebuklingą galią. Įkvėpkime dar mažiems vaikams lietuviškos dainos meilę, jos reikšmę ir sudarykime jiems augant mažytes progas, kad jie su savo draugais galėtų dainuoti. Padėkime jiems visais galimais ir prieinamais būdais. Tuomet jie dainos nesigėdins ir ją pamils. Augdami ir užaugę dainuos ir daina didžiuosis. Ir lietuviškai širdžiai bus gera ir miela, kad didelis mirštančios, kovojančios ir išblaškytos tautos turtas — daina bus išgelbėtas.

ramiam darbui. Po judraus darbo ar žaidimo, vaikas yra išsisėmęs kitam tokiam pat darbui ar žaidimui, — jis galės būti “negeras”, nemančagus ir panašiai.

Kuo jaunesnis vaikas, tuo labiau būtinas dažnesnis darbo ar žaidimo kaitaliojimas. Taip pat ir judriam kūdikiui ar vaikui darbo ir žaidimų tvarka turi būti rūpestingiau kaitaliojama: po ramaus — judrus, po judraus — ramus; po akylo — akys ilsisi, kita kuri kūnelio dalis tegauna valią reikštis; po dėmesingo — valandėlė laisvo paįsdykavimo, nes vaiko dėmesys labai daug jo energijos paima. Lėtas, ramus kūdikis ir vaikas gali ilgiau ką nors ramiai knerpti, rašyti, skaičiuoti, užvis, jei dėmesio nedaug tereikalautų.

Pajėgus darbas, kad ir pareikalavęs pasitempti, užtrukti, vaiką džiugina; brandina jį darbo vertę, gyvenimo prasmę teisingai suvokti. Parinktą ir priderantį darbą dirbdamas, vaikas išsidirba sugebėjimą, spartumą, miklumą. Lengviau turi anksčiau pradėjęs, kaip tada, kada jis jau pastebi savo pradedamo darbo netobulumą, junta ilgiau užtrunkąs — tada jis nekantresnis.

Vaiko darbas turi jį ir fiziniai ir dvasiniai ugdyti, lavinti: nuoseklumas mintijime ir darbe; ištvermė darbo tikslo besiekiant, rezultatų belaukiant; pakantrumas pradėtą išbaigti, pabaigus tvarką grąžinti.

Perankstyvas darbas, persunkus, perilgas (tiek pat ir žaidimas) — vaiką atbukina: jis nebetenka noro dirbti, įdomautis, siekti, daros irzulus, piktas, apatiškas, nepaklusnus.

Savi ir reikalo darbai. Kuo vaikas didesnis auga, tuo daugiau jis turi savo interesų, savo darbų. Dažniausiai tai yra kūrybiniai įprasminamieji žaidimai, jo laisvai pasirenkamieji, jo mėgiamieji darbai, suaugusiųjų dažniausiai vertinami tik — žaidimas, terlionė. Savuosius darbus vaikas gali ilgai nepavargdamas dirbti vienas pats, o draugystėje — nepabaigiamai.

Reikiamųjų darbų vaikai paprastai nesisavina, nors jie būtų savęs paties aptarnavimas; jų nemėgsta, nors dirbtų išimtinai savo naudai. Vieni jų, mat, nuolat kartojasi vis tie patys. Antri perilgai tęsiasi, kaip mokymasis.

Reikiamieji darbai vaikui greit pabosta, greit sunkūs daros. Draugėje dirbti, ne vienas vaikas yra patvaresnis ir geriau dirba (mokykloje lengviau mokytis). Suaugę visaip kombinuoja vaikui reikiamą darbą palengvinti: pagiria, dovanas dovanuoja, apmoka ir kas kaip stengiasi vaiko patvarumą palaikyti.

Parinktą darbą, prideramą, vaikas turi padirbti, kada tam ateina laikas. Kitaip jis liktų nemokša, išlepėlis, apsileidėlis.

Pradedąs darbininkas - vaikas, išmintingai pastatomas, palyginant, dažniausiai gerai dirba. Žinoma, suaugusiam jis negali prilygti. Jis negali būti tiek pajėgus ir tiek ištvermingas — dar jaunas, dar augęs. Jis negali būti lygiai tiek spartus — jo darbų tik pradžia. Daugelio darbų

jis negali taip gerai, taip dailiai atlikti, kaip suaugęs, įsidirbęs.

Vienok negali jo nepatenkinti, kada jis darbo klausia, kada jo prašo. Negali jam darbo nepasiūlyti, nepaskatinti dirbti, net išreikalauti, kada tam ateina laikas, kada jis jau pajėgus ir turi pratintis save aptarnauti, kitą paslaugyti; sugebėti įsijungti į bendrą šeimos gyvenimą, padirbdamas dalį darbo, visai šeimai reikalingo; mokykloje, organizacijoj bendrai gerovei savo darbo, pasitarnavimo įnašą atiduoti, — pelnytą savigarbą — veikliam būti — džiaugsimą išgyventi.

Šito auklėjimo pradžia yra tada, kai tik vaikas pradeda norėti pats ką nors padaryti: sveiko, pajėgaus vaiko trečiaisiais amžiaus meteliais. Anksti įpratus dirbti, dažniausiai išauga linksmas ir spartus darbininkas.

Anksčiau ar vėliau pradėti dirbti, vaikui pradžia vis pasiliks tokia pati pradžia: be spartumo, be miklumo, tik su nugalimu patvarumu. Labai galimas dalykas, vyresniam sunkiau bus benorėti dirbti: jis jau bus besuprantąs savo, pradedančiojo, darbo netobulumą, nespirtumą, menką sugebėjimą, kas visai nejaudina mažėlio, į ką jis ilgokai nereaguoja.

Darbo prašęs, savo laiku jo negavęs, vaikas gal jau bus priešingų įpročių išsigijęs. Kūdikystėje taip stipriai pasireiškęs noras dirbti, jau seniai galės būti užsitrynęs, jo vietoje nepaslanckumas išsivystęs, aptarnautam būti įprotis ir reikalavimas galės būti sustiprėjęs. Darbo džiaugsmo ir jam meilės vietoje, — apsileidimas jau tvirtai gali būti įsistiprinęs. Vėlai pradėjus dirbti, darbas gali būti sunkus: be džiaugsmo, be jam meilės atgarsio širdyje.

Kūdikio dirbamą ar padirbtą darbą dažnai reikia iš naujo suaugusiam padirbti ar perdirbti, vaiko — papildyti ar pataisyti. Tik ne su panieka, kaip blogai padirbtą, bet... kaip nepastebėta papildyti, “pasigadinusį” pataisyti, kaip “sunkų” darbą, kurio iš karto negali gerai padirbti... O, yra tokių stipruolių — mamytė, tėvelis, gal dar kaikurie gali tokį darbą iš karto padirbti. O kiti — turi iš kelių kartų dirbti, kol gerai pavyksta...

Gera augti pas močiutę...

Atleisk, aš vėl liūdna šiandieną,
Pavasarį taip lengva būt liūdnai.
Laukuose tyliai skleidžiasi pirma puriena,
Ir sieloje pasipila margi žiedai.

Švelnus vėjelis veliasi į plaukus,
Ir žemė padvelkia jaunos gyvybės gležnumu,
Nušvinta saulė ranka debesį nubraukus,
Ir sieloje ramybė ir gražu.

Tiek grožio daug, ir liūdna, nes paliks mus.
Sakysime tuomet — gėlynai čia margavo,
Pavasaris dalino meilę ir džiaugsmus,
Ir jauną sielą amžiams laime užliūliavo.

Pradedančiam kūdikiui jo darbas dažnai yra praktiška daiktų pažinimo pamoka. Vaikas bedirbdamas, patirti noro vedamas, kurių bandymų sugalvoja, padaro taip kaip jam įdomiau atrodo. Jei kūdikis ar vaikas nuoširdžiai dirba, — tedirba, kaip jam reikia, kaip jam įdomiau, kaip jam sekasi, kaip sugeba, nors ir ne taip gerai padirbtų, ilgai užtruktų. Tokiu atveju negali jo nei jo darbo peikti: peikimas vaiką sunkiai nuteikia.

Niekada negalime užmiršti, kad **gera greičiausiai gerumu išmokyti tegalima**. Sugalvokim vaikui kurį paskatinimą gerai padirbti: parodyk (kam nors) kaip reikia bateliais apsiauti! Dalytės žaisliukai visada vietoje padėti. Pažiūrėk, kaip ten kitų vaikų (vietoje jo paties) žaisliukai!... Vienam vaikui pavedama vieną kambarį sutvarkyti, kitam kitą. Pabaigus, visi kartu eisim pažiūrėti, kaip kurio padirbtas darbas.

Kada kūdikis ar vaikas stato klausimą: ką veikti, ką dirbti, netinka labai bendri atsakymai — eik mokytis, eik žaisti, eik pabėgioti, paskaityk, piešk ir panašiai. Kuo jaunesnis amžius, tuo labiau vaikas yra reikalingas tikslaus atsakymo, kuris jo visą dėmesį sutrauktų: pavedžioti savo meškį; paguldyk lėlę; nupiešk mišką — kas ten jame bus: medžiai (jam žinomi, visi vardais primenami); krūmai, uogos, žiedai; voverėlė, zūkis ir t.t. — visa vardais atskirai vaiko vaizduotėje iššaukiant. Su vaiku patikrinti, ką jis būtent turi mokyklai paruošti, ko išmokyti ir kiek.

Jaunesni vaikai, užvis kūdikiai, gavę bendrą atsakymą, visai nesiorientuoja, tiesiog nesupranta atsakymo — lieka nepatenkinti. Jie yra ramūs, gerai nusiteikę — gavę aiškų nurodymą, tiesioginį darbo ar žaidimo tikslą.

Kūdikio ir vaiko gyvenime viskas yra svarbu. Kaip ir šiame dideliame Dievo pasaulyje. Iš pažiūros smulkūs dalykėliai, taip ar ne taip sutvarkomi, veikia vaiko asmenybės formavimąsi — visam jo gyvenimui įtakos daro.

Kūdikio amžius čia neribojamas moksliskai naujai, kadangi šis straipsnis rišamas su praktiškuoju vaiko gyvenimu, moksliskai nieko neremiant, — taip kaip jau mums įprasta buvo.

Tautinės lėlės

Lėlė yra kažkas daugiau negu žaislas. Turbūt nerasime tautos, kuri neturėtų savitų lėlių. Daugelį šimtmečių prieš Kristaus gimimą jau rengė mažas lėles, panašaus apsirengimo, kaip suaugę žmonės. Lėlių randame net ir pas laukines tautas.

Šiandie visame pasaulyje rengiamas lėles galima suskirstyti į dvi grupes, tai mergaitėms žaisti paprastas lėles ir tautiniais drabužiais aprengtas atminimui bei dovanoms lėles.

Ypatingai vertos dėmesio tautinės lėlės.

Tur būt visiems yra žinomi kolekcionieriai, kurie renka visų tautų lėles ir rengia jų parodas. Tie rinkėjai, kurie turi gerą menišką skonį išsirašo savo kolekcijoms ir kitų tautų menininkių ar muzėjų parengtas tautiniais drabužiais lėles, vaizduojančias moteris, vyrus bei ištisas šeimas. Kai sudaro keliolikos tautų lėlių rinkinį, rengia jų parodas.

Prieš keletą metų teko aplankyti Montrealyje vieną didžiulę lėlių parodą. Mano nustebimui rado ten, tarp lėlių vaizduojamą porelę lietuvių, bet labai blogais, tiesiog pasibaisėtinais, neva lietuvių tautiniais drabužiais. O tuo tarpu brolių latvių ir estų tautinės lėlės buvo gana įdomios.

Kitomis kalbomis leidžiamuose žurnaluose tenka rasti skelbimų ieškančių tautinių lėlių savo rinkiniams. Tautinės lėlės gerų kolekcionierių rankose yra graži ir įdomi tautų propaganda. Reikia atsiminti, kad lėlių parodos būna labai išgarsinamos mokyklinio jaunimo. Teko pastebėti, kaip jauni žmonės atsidėję studijuoja tautų tipus ir jų apsirengimą.

Be kolekcionierių tautinės lėlės yra viena iš gražiausių ir kultūringiausių dovanų visokiomis progomis. Meniškais tautiniais drabužiais aprengta lėlė visada laikoma kambaryje geroje, gražioje vietoje, kad svečiai galėtų ja pasigėrėti.

Mums, kaip mažai tautai, labai pravartu su savo tautinėmis lėlėmis dalyvauti parodose ir jas dalinti, kaip dovanėles savo tautinės kultūros propagandai kitataučių tarpe.

Visi, kas tik domisi tautinėmis lėlėmis, beabejo nori, kad jos, kiek galint atitiktų mūsų žmonių tipus ir senovės tautinių etnografinių drabužių bruožus. Labai gražu, kai tautinė lėlė aprengta labai kruopštaus ir taisyklingo darbo tautiniais drabužiais. Teko matyti daugelį lėlių, tiesiog kaip meno kūrinėlius. Žmonių tipai pagaminti menininkų, skulptorių, kiekvienas drabužėlis rankomis išaustas ir pasiūtas, jų raštai ir spalvos taip parinkti, kad net akį traukia. Dažnai vaizduojama lėlių porelė šokanti šoki, piaunant, rišant javus, grėbiant šieną, nešant vandenį ar kitą judesį, būdingą tam kraštui, kurio tautiniais drabužiais aprengta.

Fragmentai šeimos temomis

Svarbu yra motinai sugebėti priimti panaudoti vaikų dedamas pastangas ją atpalaiduoti nuo kasdienės rutinos. Ne tiek dėl savo, kiek dėl jų labo. Paaugliai vaikai, vyresnio priežiūroje, berniukai ar mergaitės, privalėtų sugebėti atlikti svarbiausius namų ruošos darbus, kai motina ilsisi ar pramogauja. Negerai yra pačiai motinai ir šeimai, kuomet jiniai užmiršta laisvalaikio sąvoką.

Vienas iš trijų sunkiausių dalykų žemėje, sakė vienas paradoksu pagarsėjęs prancūzų rašytojas, yra išmokti naudoti laisvalaikį. Gal dar

sunkesnis dalykas išmokti laisvalaikio pasidaryti. Motina yra organizatorė, kuri auklėja savo vaikus ta kryptimi, kad šie sugebėtų savarankiškai tvarkytis. Juo anksčiau jie tam pasirėngs, tuo geriau jiems patiems ir visiems, kurie turės su jais bendrauti ateityje.

Viena amerikietė motina savo straipsnyje viename žurnale šiomis dienomis rašo apie reikalingumą išmokyti berniukus, ne tik mergaites, virimo bei namų ruošos. Ji kelia žalingumą tokios padėties, kuomet šeimoje darbai skirstomi į vyriškus ir moteriškus, dabar, kuomet **darnių šeimos sugyvenimas remiasi visų šeimos narių kooperavimu.**

Ne vienas mūsų atsimena vieną ar kitą kuris ar kuri vengdavo namuose nemalonaus ar sunkesnio darbo vien dėl to, kad tas esą buvo "nevyriška" ar "nemoteriška". Taip jie, galbūt, buvo išauklėti savo motinų, kurios neapsižiūrėję neparuošė jų būsimoms šeimos pareigoms. Dariniame šeimos gyvenime — vienas pavaduoja kitą kada yra reikalo, neša vienas kito naštas.

Patekus šiandien į naują aplinką, į naujas gyvenimo sąlygas naujame nesapnuotame krašte, dažnas patiria neįtikėjamą jausmą, pastebėjęs, kaip skirtingos yra aplink mus gyvenančių žmonių pažiūros į šeimos narių santykiavimą, bei jų pareigas namuose. Tačiau negalima su aplinkuma nesiskaityti. Kiekviename krašte yra gerų dalykų, pagaliau gyvenamasis kraštas stato mums tam tikrus reikalavimus. Imkime, kad ir tokį pavyzdį: —

Jauna vedusių pora keleta metų Kanadoje. Vadinsime juos Petras ir Monika. Monika dirbo, kol atsirado duktė, kuriai dabar pusantrų metų. Buvusios bendradarbės kanadietės nutaria, kad Monika perdaug sėdi namie, jos susitaria jai padaryti siurpryzą — suruošia tipišką kanadišką moterų suėjimą ir reikalauja Monikos dalyvavimo. Monika atsisako — ji teisinasi negalinti palikti mergaitės — juk Petras negali jai keisti vystyklų.

Jos klausinėja — Ar Petras tipišką lietuviškas vyras? — Ar visos lietuviškos moterys negali išeiti iš namų nė vieną vakarą metuose, kol vaikas mažas? — Joms aiškinama, kad Petras yra gerai išauklėtas vyras. Iš tikrųjų jis yra vokiško masto džentelmenas. Jis apvelka moteriai paltą, užleidžia autobuse vietą, pabučiuoja jai ranką...

Nėra tokio žmogaus pasaulyje jokioje padėtyje, kurio negalima būtų pakeisti. Kuomet valstybės vyras įsitikina, kad jis yra vienintelis, kuris žino kaip tvarkyti valstybę, kaip tiksliai reiškia, kad laikas yra atėjęs jam užleisti vietą

Lietuviška lėle Žemaičių krašto drabužiais.

A. Tamošaitienė.

kitam. Motina, sunkiausiai pakeičiamas asmuo pasaulyje, nes niekas kitas negali duoti globos reikalingai būtybei motinos, iš meilės paeinančio švelnumo ir dėmesio. Tačiau, laikas nuo laiko vaikui yra net naudinga pasišalinti nuo motinos. Pvz. **vasaros stovyklose** vaikai rodo daugiau savarankiškumo, kuomet žino, kad mamytės lengvai neprisišauksi.

Motinai gi savo keliu yra naudinga ir net būtinai retkarčiais pasitraukti nuo vaikų, kaip Anne Morrow Lindbergh kiekvienai rekomenduoja bent keletą dienų metuose vienatvės pajūryje, kad įgijus teisingą dienų balansą, pažvelgtumėt į savo gyvenimą iš naujos perspektyvos, kuri susidaro esant malonės būsenoje.

....

Kaip lengva yra užmiršti, kad motina yra žmogus. Kad ji yra atskiras asmuo, kuris irgi turi reikalavimus, kurių reikia suprasti, ne vien tiklai laukti iš jos supratimo; kad ji nėra vien tik tarnaitė, virėja, namų ruošos darbininkė, kuri nuo ryto ligi vakaro verda, plauna, ado, tenkina mūsų visus reikalavimus. Ji nėra vien patogumas ant kurio mes suverčiame visas savo naštas, savo vaikus, jei ji yra močiutė. Šioji jau užaugino savo vaikus ir, jei ji padeda auginti anūkus, niekuomet nereikėtų pamiršti, kad ji daro tą iš pasiukojimo ir meilės, ne dėl to, kad tai yra jos pareiga.

Gerbk savo tėvą ir motiną, kad tavo metai būtų gausūs ir laimingi šioje žemėje. Pastebėjime, kad pirmiausia—tėvą. Tėvas yra ta pagrindinė atrama, rūpintojas ir užuovėja kiekvienoje laimingoje šeimoje. Jo rankose yra šeimos vairs

"Mūsų laikais moteri yra išnagrinėję visais atžvilgiais: jos kūno ritmiką ir jos judesių plastiką, jos gabumus ir psichinę energiją, jos socialinę padėtį ir politinius jos uždavinius. Vieną tačiau dalyką jie yra išleidę iš akių: teologinį moters pašaukimą ir dieviškąją jos egzistencijos prasmę. Mes visur šiandien regime moters-heteros paveikslus, bet mums stinga moters-šventosios paveikslu. Mums stinga Kristaus sužadėtinės vaizdo, kuri skleistų aplinkui ne savo kūno trauką, bet dieviškąją savo būties jėgą, kurios paskirtis yra atbaigti mūsų žmogiškumą. Kaip "Bažnyčia yra Išganytojo pilnybė ir užbaigimas", taip moteris tiek savo kilmė, tiek savo pašaukimu yra vyro pilnybė ir užbaigimas. Tačiau šia savo misiją ji gali įvykdyti ne kaip biologinė lytis, bet tik kaip Bažnyčios prasmuo, kaip Kristaus sužadėtinė, nes tik iš savo pirmavaizdžio ji semia atbaigiamosios galios. Kaip biologinė lytis moteris užbaigia ir išvysto tiklai gamtinę vyro jėgą. Jeigu jos paskirtis tuo ir baigtusi, tuomet ji taip pat būtų buvusi sukurta iš žemės molio, bet ne iš vyro kūno ir kaulo; tuomet ji būtų kilusi iš gamtos, kaip Adomas, bet ne iš žmogaus, kaip Jieva. Tačiau nuostabi moteris kilmė, kurioje susijungė jau esanti žmogiškoji būtis su dieviškąja galybe, rodo, kad moteris vyro pagalbininke turi būti žymiai gilesne prasme, nequ tik gamtinis gimdymas arba kūniškų troškimu patenkinimas".
A. Maceina, "Saulės Giesmė" 286 psl.

ir vargas tai šeimai, kurioje tėvas nesugeba pasekti kelio.

Kodėl mūsų liaudies dainose apie šeimą dominuoja minorinės gaidos? Yra daug tam priežasčių, tačiau pagrindinė galbūt būtų nesugebėjimas vienos ar kitos pusės duoti ir imti iš gyvenimo ne vien materialinių, bet tų visų kitų vertybių nuo kurių daugiausia laimė priklauso.

....

Didelė yra motinos atsakomybė, nes į jos rankas sudėta mažytė gyvybė yra beveik absoliutiškoje jos galioje. Nėra abejonės, kad mylėdama ją motina stengiasi duoti, ką gali geriausio, jai reikia, tačiau, daug išminties, kad suprastų pati savo vaiką, kad anksti neleistų pikto sėklai įsibrauti į jo mažutį gyvenimą. Jei žmogus pasiekia palaimos ir pasisekimo šiame gyvenime, dažnai kur nors toli vaikystėje slepiasi palaiminga motinos įtaka. Daugelis, kurių talentai įamžinti moksle ar mene, už juos padėką reiškia savo motinoms.

Kiekvienas mūsų dažnai žvelgiame atgal, toli į savo vaikystę, kurioje motinos meilus šypsny, jos asmenybės spinduliuojanti šiluma, mus globė ir supo nuo lopšio. Jos meilė, jos pasitikėjimas yra pirmutinis žmogaus gyvenimo laiptas, tas pamatas ant kurio stovi sėkmingo gyvenimo pastatas.

....

Pereitą sezoną MacMasterio Universitete buvo suruoštos socialinio studentų klubo diskusijos apie emigranto vaiką ir jo problemas. Diskusijose dalyvavo mokytojų, studentų emigrantų ir vietos organizacijų atstovų. Kanadietis mokytojas gyrė emigranto vaiką. Sakė, kad vaikas, nors jis dažnai ateina nemokėdamas anglų kalbos, mokykloje nesudaro jokios problemos. Jeigu jis, žinoma, ateina iš normaliai sugyvenančios šeimos. Problema jam sudaranti motina. Ypačiai ta motina, kuri nesugebėjo išmokyti vaika savo kalbos, tuo būdu nepadėdama jo asmenybei vystytis reikiamo pamato. Kalbą vaikas išmoks. Tačiau jis niekadosis negalės normaliai jaustis, jeigu tarp jo ir jo motinos nebus įsišaknijusi meilė ir supratimas. Mokytojas sakė, kad motinos ir bendrai emigrantų vaikų tėvai permažai interesuojasi mokykla, nepalaiko kontakto, nedalyvauja tėvų susirinkimuose ir t.t. Atrodė lyg būtų klausęs mūsų šeštadieninės mokyklos mokytoją kalbant.

Emigrantės motinos pagrindinė problema buvo, kaip išaiškinti savo paaugusiai dukrai dviejų skirtingų kraštų papročius, bei vertybes, nepaieigiant to kas sena ir kas nauja, bet ieškant ir derinant tai kas yra gera abiejose pusėse.

....

Niekas nenori tokios padėties, kuomet vaikas nesupranta motinos kalbos. Net emigracijos valdininkai pradeda svarstyti, nors paviršutiniškai, kaip reikėtų patalkinti tai motinai, kuri nesugeba išmokyti vaiko savo kalbos, mylėti savo

ŠVENTOJI ONA

Katalikų Bažnyčia per beveik du tūkstančius metų puošiasi šventųjų vainikais. Bažnyčios paskelbti šventieji yra tarpininkai tarp Dievo ir žmonijos. Žmogus pasirenka vieną ar kitą šventąjį, juo pasitiki, prie jo meldžiasi, prašydamas tam tikrų malonių, kurios tam žmogui labai yra reikalingos. Jaunimas turi savo šventuosius, kaip šv. Aloyzą, šv. Stanislovą Kostką, šv. J. Berchmansą, šv. Kazimierą Lietuvos Karalaitį ir t.t. Šių dienų šventieji daugiau yra garbinami, nes jie yra arčiau mūsų dvasios ir pritaikyti mūsų psichikai.

Nuostabus dalykas, šv. Ona, kuri gyveno prieš Kristaus laikus, yra tokia populiari šventoji, kad visuose kraštuose yra nuoširdžiai garbinama; jos garbei yra statomos gražios bažnyčios, kuriamos įvairios organizacijos bei draugijos. Jėzus Kristus yra mums labai artimas ir savas, o šv. Ona turi didelę giminybę su Išganytoju, nes yra jo senelė, Marijos motina, o Kristus — Marijos Sūnus. Gal būt dėlto ir šv. Ona turi kažkokį dievišką dvelkimą, todėl visa žmonija taip ją garbina ir myli.

Šv. Ona yra kilusi iš karališkos Dovydo giminės. Ji gyveno Nazarete. Jos vyras Joakimas buvo labai pamaldus, doras žmogus. Nors jis buvo labai turtingas, tačiau turtai jo neapakino. Juodu gyveno labai gražiai, tik juos spaudė vienas nuolatinis skausmas, tai yra neturėjimas vaikų. Dažnai Joakimas su Ona meldėsi, prašė Dievo tos malonės, bet atėjo net senatvė, o jų maldos dar vis nebuvo išklaustos. Vieną kartą Onai besimeldžiant, pasirodė angelas ir jai pranešė, kad ji pagimdys dukrą, kuriai vardas bus duotas Marija, ji bus malonės pilna ir nuo mažens tarnaus Dievui. Tai didelis pranašavimas apie Mariją ir Oną. Tokį apreiškimą turėjo ir jos vyras Joaki-

kilmės kraštą, kad šie sugebėtų mylėti ir naująjį. Šitos problemos pasunkėja dėl dirbančių motinų, kurios didesnę darbo dieną praleidžia fabrike. **Tačiau ir "darbininko vaikas turi teisę būti auginamas savo motinos"**. Daug šviesos reikia motinai, kad ji sugebėtų spinduliuoti šviesą savo aplinkoje.

Motinos reikia visur. Ne vien tiktai tam, kad ji suruoštų arbatėles, suplautų indus, aptarnautų prie stalo. Jos reikia pirmose eilėse mūsų bendruomenės gyvenime, jos sveiko proto itin pasigendama mūsų politikoje.

Motinos yra amžinas darbas globotojos, rūpintojos, auklėtojos. Lygiai kaip prieš mažne 2000 metų jos ėjo tylios, ištikimos, taip ir dabar. Jai skirta būti pagrindine didžiųjų dorybių puoselėtoja, saugotoja ir ugdytoja. Ji yra ta druska apsaugojanti nuo gedimo, tas raugas nuo kurio įrūgsta duonos kubilas.

E. Marčiulionienė. "Motinos diena" /kompozicija/.

mas. Laikui atėjus šv. Ona pagimdė kūdikį — šv. Paną Mariją, Dievo Sūnaus Motiną, kurią visas pasaulis garbina, kaip Dangaus ir Žemės Karalienę, kurios pats prasidėjimas buvo nekaltas, todėl ir vadiname ją Nekaltai Pradėta. Šv. Ona labai džiaugėsi sulaukusi dukros, tuojau ją paaukojo Dievo tarnybai. Nuo pat mažens stengėsi taip auklėti, kad jos dukra būtų iš tikro malonės pilna.

Po trijų metų šv. Ona kūdikėlį Mariją nuvedė į Jeruzolimos bažnyčią ir ten paliko Ją tarnauti Dievui. Padavimas sako, kad šv. Ona netekus savo mylimos dukros, vienintelio savo turto ir paguodos, labai išgyveno, dažnai kentėdavo sunkias kančias. Tačiau ji nesigailėjo tos aukos dėl Dievo garbės, net džiaugėsi kartais, kad Visagalis Dievas priėmė jos kūdikį į savo tarnybą. Po kiek laiko ir vėl naujas smūgis ištiko jos gyvenime. Padavimas sako, kad greitai po to mirė jos vyras Joakimas. Netekimas dukros, vėliau vyro, tai buvo smūgis po smūgio, tačiau Dievas suteikė jai daug malonių ir ištvermės. Viena didžiausių tų malonių buvo tai, kad ji savo akimis matė savo dukros Marijos Sūnų Jėzų Kristų ir savo rankomis Jį glamonėjo.

Padavimas vėl sako, kad po to šą. Ona neilgai gyveno. Ji mirė šventųjų mirtimi.

Didelė yra laimė visai giminei, jeigu Dievas ką nors šaukia į savo tarnybą. Labai dažnai pasitaiko, kad tėvai neleidžia vaikų stoti į kunigų seminariją, arba į vienuolyną, galvodami, kad neapsimoka vaikus leisti į tokį pašaukimą, kuris jį atskiria nuo tėvų. Šv. Ona mums paliko pa-

Tėvai ir vaikai

“Silpnas kaip kūdikis” yra labai įprastas išsireiškimas. Kūdikis ateina į šį pasaulį nepaprastai silpnam stovyje. Jis mirtų labai greit jei ne tėvų, o ypač motinos, globa.

Kad fiziniai vaikas augtų stiprus jam reikalingas yra palankus klimatas ir reikiamas maistas: užtektinai baltymų, riebalų, angliavandenių mineralų, vitaminų ir t.t.

Jo tvirtam dvasiniam išsivystymui svarbesni reikalavimai yra šie: 1) saugumas, reikiamas pasitikėjimas savimi, 2) mokėjimas prisitaikyti prie aplinkos, 3) savo asmenybės išsivystymas, 4) nepriklausomumas, atsižvelgiant į vaiko amžių, nuo tėvų, mokėjimas daryti sprendimus savarankiškai.

Kada šie pagrindiniai dvasiniai reikalavimai nėra patiekiami, vaiko polinkiai ir veiksmai vystosi nesveiki, jis pradeda meluoti, pavydėti, darosi destruktivus, agresyvus ir t.t.

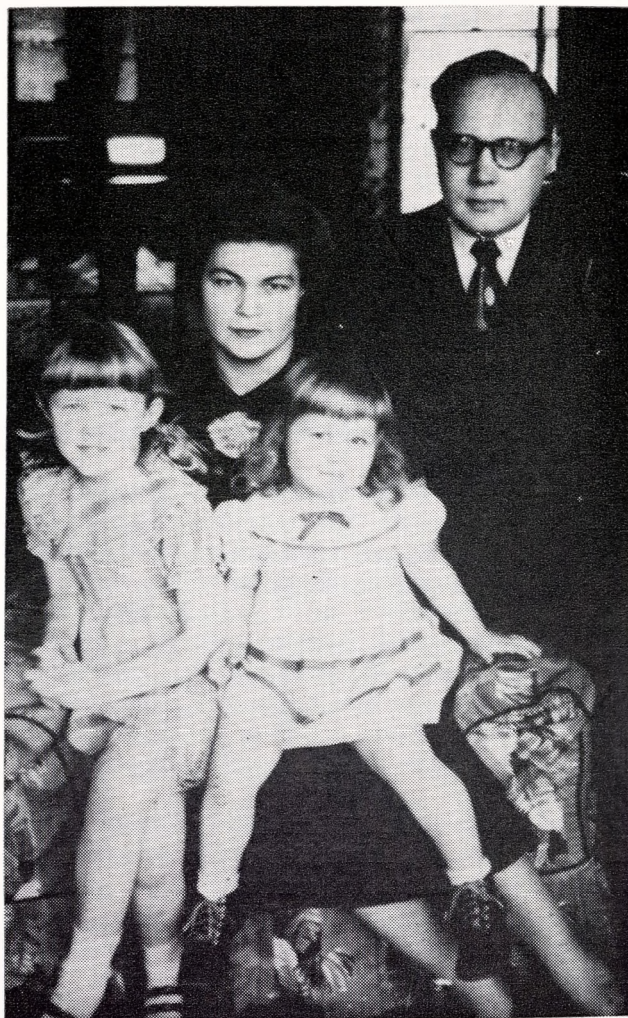
Be to žinome, kad labai daug fizinių ligų yra susiję su žmogaus dvasiniais pergyvenimais, kurių dauguma prasideda jau vaikystėje.

Gležna vaiko prigimtis reikalauja atsargaus elgesio su juo, kad nebūtų užmuštas vaiko pasitikėjimas savimi ir jo saugumo jausmas; tėvai turi vaiką suprasti tokį, koks jis yra, griežtai nereikalauti, kad jis pirmiau viską žinotų ir mokėtų negu kaimynų vaikas ir nenorėti suaugusių proto ar elgesio iš penkmetinio.

Reikiamai prisitaikyti prie aplinkos padeda ankstyvas dienvakars įvedimas. Vaikas turi laiku valgyti, laiku miegoti, žaisti, dirbti ir susitvarkyti. Dienos programos sutvarkymas pagal vaiko amžių, jo reikalavimus, pripratina jį

vyzdį, kad reikia Dievo daugiau klausyti ir Jį mylėti, negu save ir savo ateitį.

Šventumas yra augštas dorinis tobulumas, yra priartėjimas prie Dievo. Šventieji yra žmonijos auklėtojai ir tikri vadai, jie yra, savo kilniu gyvenimu, kelrodžiai į tobulybės augštumas. Šventieji yra tai margi spalvoti ant Bažnyčios medžių žiedai, kurie teikia dangišką kvapą. Jais atsigaišina nuodingu žemės oru apsvaiginti pasaulio vaikai. Ypatingai tris dalykus Bažnyčia padovanojo žmonijai: meilę, skaistumą ir nusizemimą. Dievas yra meilė, sako šv. Jonas Apaštalas. Jei yra įvairios labdaringos įstaigos, organizacijos, vienuolynai, kurie vargstančiam artimui rūpinasi padėti, už tai turime būti dėkingi Bažnyčiai. Tuos visus dalykus turėjo šv. Ona savo širdyje, todėl Dievas ją taip išaugštino, kad net visa žmonija ją garbina ir garbins. J. P.

Dr. Albina Prunskienė šeimos tarpe.

prie sveikų įpročių, daro jam gyvenimą patogesnę ir padeda pagrindus prisitaikymui prie aplinkos.

Taip tvarkingai auklėjamas vaikas neturi sunkumų prisitaikyti prie programos mokykloje, o vėliau gyvenime prie pareigų.

Tėvai vaikui yra didžiausias autoritetas ir jų protingas pamokymas ar pripažinimas jo (vaiko) samprotavimų, padeda jam savarankiškai mintyti, formuoti taisykles žaidimuose, būti savimi patenkintu ir savimi patikinčiu.

Vaiko nuomonė apie autoritetą susiformuoja dar priešmokykliniame amžiuje. Jeigu jis gerbia savo tėvus, jis perkelia tą jausmą savo mokytojams, vėliau — viršininkams.

Ten, kur tėvų autoritetas yra sujauktas, kur tėvai vaiko atžvilgiu neteisūs, vaikas neturi pagarbos nei mokytojams, nei kitiems vyresniesiems. Pats gi jaučiasi esąs nemėgiamas, atstumtas, pradeda kurti savo pasaulį, gindamas ir teisindamas save, stengdamasis iš tikrojo pasaulio pabėgti, užsislėpti. Perdidelė tėvų paliekama laisvė neduoda vaikui naudingos ankstyvos dvasinės mankštos. Paprastai tėvams lengviau yra pasakyti “taip” negu ką nors drausti, lengviau nupirkti saldinių ar “comikų”, nuvesti į kiną,

Lietuvaitės savoį – lietuviškoj aplinkoj

kad išvengtų nuolatinio prašymo ir momentui jį patenkintų. Vaikas įpranta, kad kiekviena jo užgaida tenkinama, o paskui, kai gyvenime neranda visko pagal savo norą, iš to jame kyla piktumas, apmaudas, pagieža.

Reikia surasti laiko vaikui viską paaikškinti kodėl jo norų negalima išpildyti; jei tas nepadeda — net nubausti. Tai kas, kad jis šiandien negaus šautuvėlio arba lėlės, kad paverks. Juk ir medis, kuris yra iš visų pusių vėjo judinamas įleidžia į žemę gilesnes šaknis; taip pat ir vaikas kuris pereina vaikystėje per tam tikrus sunkumus, išvysto stipresnį charakterį.

Baudžiant reikia atsižvelgti į vaiko amžių, jo supratimą, kad nesuardžius to, kas sistematiniais pratimais yra atsiekta.

Vaikas turi suprasti už ką jis yra baudžiamas ir kad tas turi jam padėti atsimiti taisykles, o ne nuraminti tėvų pyktį.

Visgi bausti, kaip galima rečiau ir abiems tėvams sutartinai.

Vengt mušti 10-ties ar daugiau metų vaiką. Tada paprastai mušimu daugiau prarandama nei gaunama.

Vaiko asmenybė turi būti pradėta vystyti vaikystėj, tėvų globa ir patarimais. Asmenybės ugdymui labai svarbu šilta tėvų meilė, kad vaikas jaustų, jog nesvarbu, kas atsitiks — jis turi visada pagelbėti pasiruošusius patarėjus, kurie pasiruošę padėti padrašinio žodžiu ir pamokymais. Tėvai turi suprasti, kiek jų vaikas sugeba ir kiek iš jo galima reikalauti, kad nenustotų pasitikėti savimi.

Savimi pasitikintis žmogus, daugiau gyvenimi duoda, daugiau iš jo ir pasiima.

Reikalinga vaikui ir nepriklausomybė, kuri turi būti duodama atitinkamai, atsižvelgiant į jo amžių. Tik ką gimusiam kūdikiui perkerpama virkštelė, jis atskiriamas nuo motinos, pradeda nepriklausomą gyvenimą. Kaip anksčiau minėta, kūdikis yra reikalingas ypatingos globos, labai daug meilės, švelnumo, kantrybės ir supratimo, bet jau jis yra atskiras individas, kurs savaip gyvens, savaip elgsis ir protaus.

Pereinant iš kūdikystės į vaikystę priklausomumas nuo tėvų ima mažėti, vaikas pasirenka draugus, randa daug įvairių kitų malonumų ir stengiasi mokytis remtis pats savimi. Kaip gaila kad kai kurie tėvai šito nesupranta, net ir tada, kada jų vaikas yra 21 ar net daugiau metų. Tokie „suaugę-vaikai“ tėvų dominuojami yra nepajėgūs patys padaryti didesnio sprendimo, kovoti su gyvenimo problemomis, lieka vaikiškom asmenybėm visam laikui, kol kartais pavėluotai subręsta.

Vaikas turi teisę gyventi savu gyvenimu, valgyti kada alkanas, atsisakyti, kada sotus ir t.t. Tėvai turėtų jam tik pagelbėti žengti į priekį tada ir tik tada, kada jis yra tam pasiruošęs, gerbti jo individualumą, kaip nepriklausomo žmogaus, jau nuo gimimo dienos.

Visuomenė daugiau žino apie lietuvičių vasaros stovyklą Putname, veikiančią jau 13 metų. Kiek mažiau žinomas tų pačių seserų ir toje pačioje vietoje vedamas mergaičių bendrabutis-pensijonatas.

Tokio bendrabučio reikalas iškilo kartu su nauja lietuvių imigracija. 1949 metais atvykę iš Vokietijos tėvai pasigedo lietuviškos mokyklos savo dukroms, besiruošiančioms siekti aukštesniojo mokslo. Tokią mokyklą steigti Putname buvo neįmanoma. Susitarta su tėvais, kad jų dukros lankys Putnam Catholic Academy, vedamą šv. Dvasios Seserų (prancūzų kilmės), ir ten gaus bendrą išsimokslinimą, o gyvens Nekalto Prasiidėjimo Vienuolyne ir čia mokysis lietuvių kalbos bei kitų lituanistikos dalykų. Taip prasiidėjo (1949) pensijonato darbas. Šiuo metu tokia lietuviška įstaiga, berods, vienintelė J.A.V.

Pensijonatas veikia septintus metus. Per tą laiką išleista 12 moksleivių (High School diplomais: E. Skrupskelytė, D. Petronytė, V. Skrupskelytė, O. Griganavičiūtė, E. Marijošiūtė, A. Vasaitytė, D. Kriauceliūnaitė, R. Kriauceliūnaitė, N. Mekytė, D. Vebeliūnaitė, B. Kapočiūtė ir R. Kapočiūtė) ir 3 studentės (Enata Skrupskelytė — Bachelor of Arts, Danutė Vieraitytė — Bachelor of Science ir Irana Giedraitytė — Associate in Science). Šiais metais baigs 4 studentės (Ona Grigonytė, Elona Marijošiūtė, Aldona Vasaitytė ir Rūta Žukaitė) ir 3 moksleivės (Ž. Bernotaitė, D. Kaunaitė ir D. Leskaitytė). Bendrabučio skaičius šiuo metu yra toks: 10 studentų ir 18 moksleivių, viso 28.

Aš būsiu jūrininkas . . .

Moksleivėms lituanistika dėstoma bendrabutyje, bet užskaitoma Akademijoje; studentėms Kolegijoje taip pat užskaito lituanistikos kursą ir šis dėstomas (Kun. dr. V. Cukuro) pačioje kolegijoje. Nesiribojama tik reguliariomis lituanistikos pamokomis. Bendrabutyje rengiami įvairūs lietuviški minėjimai, paskaitos, pasikalbėjimai, vaidinimai; mokoma dainavimo (specialiai atvyksta kartą į savaitę muz. Jurgis Petkaitis), tautinių šokių ir rankdarbių. Savo dainomis ir tautiniais šokiais pensijonato mergaitės atlieka patarnavimą visuomenei. Įvairiais parengimais aplankė 10 lietuviškų kolonijų su 30 programų. Čia pat veikia lietuvių jaunimo organizacijų — ateitininkių ir skaučių — vienetai. Studentės dar sudaro Lietuvių Stud. S-gos skyrių ir kolegijoje lietuvių "Dainavos" klubą.

Kiekvienas auklėtojas žino, kokie svarbūs jaunimo amžiuje 12-20 metai. Tai metai, kada subręsta galvosena ir charakteris. Svarbu, kad tas brendimas vyktų ne dirbtinu keliu. Į pensijonata susirenka mergaitės įvairių temperamentų, galumų, įvairių šeimose gautų auklėjimo pradų. Čia jos artimai gyvendamos, pajunta savo skirtumus ir bando išsiaiškinti, atsekti jų priežastis, apsispręsti už vienokią ar kitokią savitumą. Taip jos išmoka pačios spręsti savas problemas, o tai labai svarbu išėjus į gyvenimą. Štai vienos auklėtinės anketinė pastaba: "Pensijonate iš-

mokau pati apsispręsti savo reikaluose, ir tas duoda drąsos žiūrėti į ateitį".

Pensijonato mergaitės pačios kelia įvairias problemas ir turi progos kasdien savo klausimus rišti su vyresniu žmogum. Tas taip pat svarbu šiame amžiuje. Štai viena auklėtinė pasisako, kodėl jai pensijonatas patinka: "Čia su auklėtoja galima visuomet pasikalbėti iš širdies... Jos pagalba man labai daug padėjo visuose dalykuose". Amerikos sąlygose šis gyvybinis jaunų žmonių interesas ne visuomet būna patenkinamas namie: viena, kad tėvų autoritetas šiame brendimo laikotarpyje sumažėja, o antra — patys tėvai būna retai matomi, nes dirba. Viena auklėtinė pasisako, kodėl ji atvažiavo į pensijonata: "Tėvai nebūdavo namie, ir aš turėdavau vis viena būti namuose".

Įdomu, kad išeidamos iš pensijonato mergaitės išsineša bene didžiausią patyrimą, jog ne viską yra pasiekusios. Atseit, jos išsineša tą žmogui brangiausią ilgę bei norą — nesitenkinti vidutiniškumu. Viena rašo: "Visi pasikalbėjimai kartu su visom ir atskirai, daug man padėjo: iškėlė įvairių klausimų ir minčių, kurias norėjau išbandyti — įgyvendinti. Kai kas pasisakė, kai kas ne, bet dar galiu toliau bandyti"...

Ši auklėjimo įstaiga Putname nėra uždara. Ja gali naudotis visos lietuvaitės. (Čia yra net iš Chicagos ir Montrealio). Pragyvenimas \$35 mėnesiui. Mokyklų mokestis: Putnam Catholic Academy (High School) \$100 metams (mokama ir dalimis), o Annhurst College (Liberal Arts) \$250 metams (mokama semestrais). Kolegijoje galima imti kursus 2-jų metų (gaunamas laipsnis Associate in Science) ir 4-rių su laipsniais Bachelor of Arts arba Bachelor of Science. Be kitko, abejose mokyklose lietuvaitės yra susidariusios labai palankų atsinešimą: profesūra ir kolegės jas vertina ir dėl jų pranašių gabumų ir dėl geros laikysenos

S. P.

Stovyklautojas pakelia vėliavą

Gražina Tulauskaitė

SVAJONĖ

Pasėdėt pajūryj,
Taip prie pat vandens:
Vasara jaunystės
Gal pasivaidens.

Ir klausyt, ką šaukia
Vėjas neramus:
Gal jįsai paršauks mum
Aidą iš namų.

Ant akmens mes sėdim,
Visą naktį žiūrim,
O tik mėnuo plaukia
Debesinėm burėm.

Ir nė vieno aido
Gintaro šalies —
Jūra nebegali
Ilgesio užliet.

MELAS

“Iš kur tas deimantas ant piršto?” —
Žodžius lyg žarijas renku.
Lyg traukinys nuo bėgių virsta,
Užgęsta žiburiai akių.

Šnabždu: “Man tėtė dovanuoja.
Tai mano mirusios mamytės”.
Veidai aguonom suliepsnoja,
Prisiminimai ima vytis.

Ir dega deimantas ant piršto.
Vulkanas verda širdyje.
Verkiu, kad tavo meilė tirpsta
Tartum ledinė lelija.

VAKARAS SVETIMAME PAJŪRYJE

Saulė tartum flamingas
Danguj kaip jūroj braido.
Pušys šnabžda laimingos:
“Saulė tartum flamingas”.
Jūros balsas slaptingas —
Baltijos atneša aidą.
Saulė tartum flamingas
Danguj kaip jūroj braido.

Žmogaus kūno svoris medicinos požiūriu

Apie miegą

Medicinos mokslas, kaip ir visos kitos sritys, daro milžinišką progresą. Intensyviai atliekami tyrinėjimo darbai įvairių įtakų žmogaus kūniui, ligų ir gydomųjų priemonių.

Rūpestingai tyrinėjama ir maisto įtaka į žmogaus sveikatą bei su tuo susijusias negeroves, kurias yra sunku pagydyti.

Tyrimų duomenimis prieita išvados, kad aptukimas yra žalingas sveikatai. Žmogus darosi mažiau atsparus kaikiurioms ligoms, apsunkintas širdies darbas, sunkiau pakelia ligas ir operacijas. Taip pat toks žmogus yra linkęs arteriosklerozei (kraujo gyslų pasikeitimas), kurios pasėkoj daug nesveikatos reiškinių pasireiškia vyresniame amžiuje.

Į aptukimą daug dėmesio kreipia ir draudimo įstaigos.

Aptukimas tik kaikiuriais atvejais pareina nuo kūno negalavimų — ligų, kurias gydyti yra gydytojo reikalas. Daugiausia (virš 95%) kūno svoris priklauso nuo valgomo kiekio ir kokybės maisto.

Žinoma, dirbantieji sunkų fizinį darbą reikalingi didelio kiekio maisto energijai, kurią jie išėikvoja darbui ir jie neaptunka.

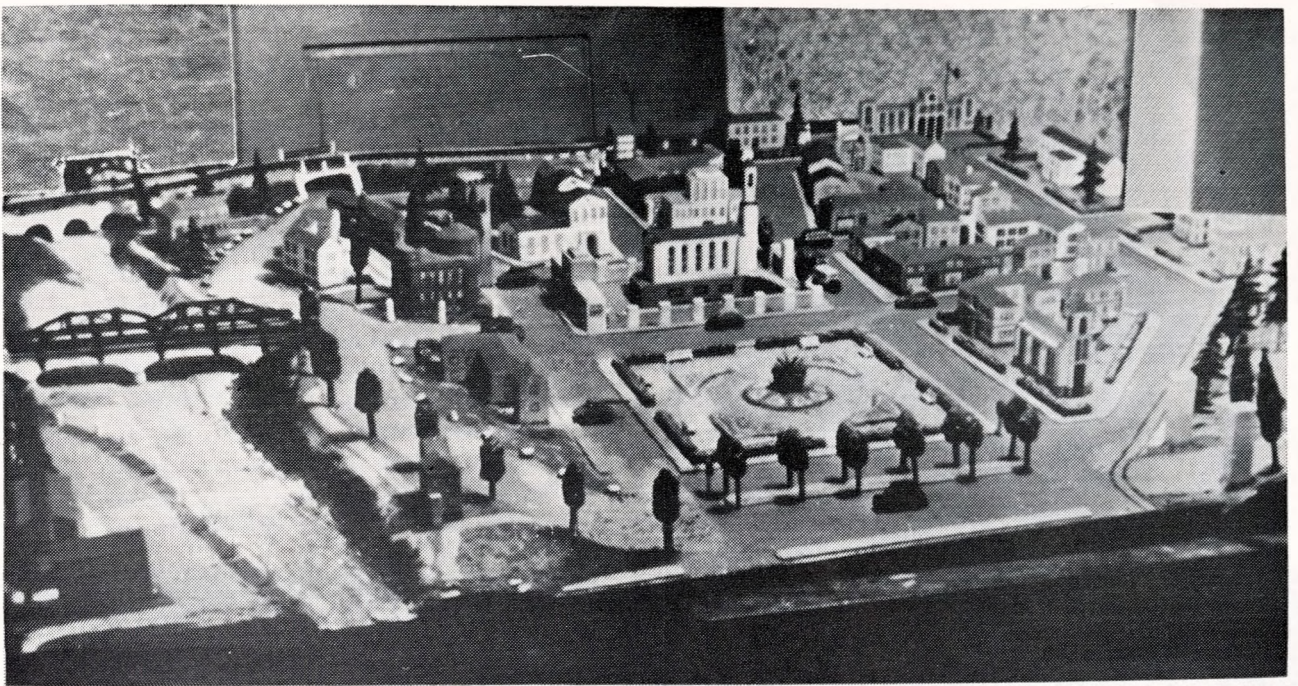
Iš kitos pusės permažas svoris irgi yra nenau dingas, neturįs pakankamai atsparumo organizmas yra linkęs kaikiurioms ligoms.

Pagal žmogaus amžių ir lytį normalus svoris yra kiek skirtingas. To pailiustravimui čia pridama schema.

Po dienos darbų, rūpesčių ir įspūdžių žmogus turi dvasiniai ir fiziniai pailsėti. Reiškia mūsų muskulatūra turi atgauti jėgas naujam dienos darbui ir lygiai taip pat mūsų protas bei visa nervų sistema, atsipalaidavusi nuo bet kokios įtampos, turi turėti pilną imlumo galią sekančiam dienai. Tokį pilną poilsį galime atsiekti tik gerai ir pakankamai išmiegoję. Miegas tai yra Dievo dovana, kuria mums Kūrėjas leido naudotis veltui, be darbo. Tačiau darbu mes šią dovaną tik keleriopai dar pasaldiname. Aristotelis gal pirmas filosofas, kuris miegą savo raštuose nagrinėja. Jis priėjo išvados, jog miegas poilsio būtinybė. Žinomas Čikagos universiteto psichologas net taip toli nueina, jog tvirtina, kad tikroji ir pirmąsė žmogaus būseną yra tik miegas. Žmogus budėjimu tik pertraukia šią būseną. Mes reiškia nemiegame iš vienos pusės dėl to, kad turime dirbti ir rūpintis savo egzistencija, o iš kitos pusės dėl to, jog norime laisva valia atlikti tą, kas mūsų norus tenkintų. Kadangi miegas gyvybinė būtinybė, todėl be jo ir niekas neišsiverčia. Net gyvuliai be miego greičiau nugaišta, negu be maisto. O žmogus be miego tik dešimtį dienų teišlaiko, tuo tarpu be maisto net 60 dienų. Tad ir svarbu kad poilsui skirtos valandos nenuėitų veltui, kad mus nekankintų nemiga ar miegą išblaškantieji sapnai. Šiais laikais ypatingai daugelis žmonių kenčia nuo nemigo ligos. Dažnai skaitome laikraščiuose, kad Amerikoje žmonės išgeria kalnus miego tablečių. Tačiau sunku šių dienų tempą ir įspūdžių gausumą tabletėm nugalėti. Daug svarbiau yra pirma surasti nemigo priežastis ir jas pašalinti. Ko mes visų pirma turėtume siekti?

Normalus svoris santyky su aukščiu, amžium ir lytim

Aukštis	15 - 19 metų		20 - 24 metų		25 - 29 metų		30 - 34 metų		35 - 39 metų		40 - 44 metų		45 - 49 metų		50 - 54 metų		55 - 59 metų	
	Vyr.	Mot.	Vyr.	Mot.	Vyr.	Mot.	Vyr.	Mot.	Vyr.	Mot.	Vyr.	Mot.	Vyr.	Mot.	Vyr.	Mot.	Vyr.	Mot.
4	111	110	117	113	122	116	125	119	127	122	130	126	132	129	133	131	134	132
5	113	112	119	115	124	118	127	121	129	124	132	128	139	131	135	133	136	134
1	115	114	121	117	126	120	129	123	131	126	134	130	136	133	137	135	138	137
2	118	117	124	120	128	122	131	125	133	129	136	133	138	136	139	138	140	140
3	121	120	127	123	131	125	134	128	136	132	139	136	141	139	142	141	143	143
4	124	123	131	126	134	129	137	132	140	136	142	139	144	142	145	144	146	146
5	128	126	135	129	138	132	141	136	144	140	146	143	148	146	149	148	150	150
6	132	130	139	133	142	136	145	140	148	144	150	147	152	151	153	152	154	153
7	136	134	142	137	146	140	149	144	152	148	154	151	156	155	157	157	158	158
8	140	138	146	141	150	144	154	148	157	152	159	155	161	159	162	162	163	163
9	144	141	150	145	154	148	158	152	162	156	164	159	166	162	167	166	168	167
10	148	145	154	149	158	152	163	155	167	159	169	162	171	166	172	170	173	173
11	153	150	158	153	163	155	168	158	172	162	175	166	177	170	178	174	179	177
6	158	155	163	157	169	159	174	162	178	165	181	169	183	173	184	177	185	182
1	163		168		175		180		184		187		190		191		192	
2	168		173		181		186		191		194		197		198		199	
3	173		178		187		192		197		201		204		205		206	

Marija Laurinavičienė. Miestelio projektas /1½ iš 1½ mtr/, apmokymui karių karo pavojaus atveju. Užsakymas prancūzų kariuomenės, Vokietijoje.

Visų pirma reikia save atitinkamai nuteikti. Juk ir liaudies pasakose ir dainose žmogus prieš miegą atitinkamai visuomet nuteikiamas, prašant viską užmiršti, visus dienos rūpestelius ir vargelius, kad rytui išaušus su pirmais saulės spinduliais ir paukštelių čiulbesiu, jis keltųsi vėl prie dienos sunkių darbų. Ypač čia turėtume atkreipti dėmesį į mūsų augantį jaunimą. Jie dažnai ar tai namuose ar net vasaros stovyklose tikrai be tinkamo pasiruošimo eina gulti. Vėlyvos televizijos programos su erzinančiais filmais ar per daug vėlyvi pasišokimai jų prieš poilsinę nuotaiką tikrai užnuodija. Pramogos, ypač stovyklose, turėtų būti trumpos, prasmingos, įvairios ir pamokančios. Beprasmiškai šokiai, kad jaunimui leisti tik "išsidūkti" yra smerktini. Nuteikdami tinkama vakaro programa stovyklautojus mes atsieksime tikrąjį stovyklavimo tikslą, tai reiškia poilsį ir lavinimąsi.

Be šios minėtos nuotaikos žmogų veikia prieš miegą ir psichologinis faktorius. Pvz. sakoma, jog kava ar arbata neleidžia užmigti. Tačiau jei geriantysis bus įsitikinęs, jog ta kava esanti be kofeino, tai jis puikiausiai ir užmigs. Aišku tai nėra absoliučiai tvirta, nes asmuo kuris niekad negeria stiprios kavos gali ir neužmigti. Žmogaus įsitikinimas čia, žinoma, kaip ir visur turi didelės reikšmės.

Daugelio nemigo priežasčių dažnai net neįtariama. Štai, pvz., knygos ar laikraščio skaitymas lovoje. Tai ką mes skaitome įstringa į mūsų smegenis ir dažnai net užmigus nuo šių įspūdžių ar minčių atsipalaiduoti negalime. Tada miegas, žinoma, jau neramus. Ypač nusikalsta tas, kuris skaito kol jam knyga iš rankų iškrenta. Mūsų protas tada jau mechaniškai veikia, nors mes ir

miegotume. O rytą tada būsime ne pailsėję, bet pavargę.

Taip pat ir žaidimai, kurią nors pramogą teikia: pvz., šachmatai, kortos. Jie veikia į mus varginančiai, nes reikalauja intensyvaus mąstymo. Šiuo atžvilgiu, nugalėjus priešą, tikrai nebūtų tikslu tuojau eiti į lovą. Taip pat ir pianinu skambinti nervuotiems asmenims vėlai vakare nėra patartina. Tad kiekvienas sveikai galvojantis žmogus turėtų visuomet laiku baigti pramogą ir tinkamai pasiruošti miegui.

Įdomu kaip didieji pasaulio žmonės, kurie tikrai neturėdavo laiko miegui pasiruošti, su nemiga kovodavo? Štai filosofas Kantas užmigdavo tikrai dideliu sukoncentravimu savo minčių. Jis sako, kai daug įvairių problemų mano galvoje kildavo ir aš negalėdavau užmigti, visuomet mėgindavau sukoncentruoti savo mintis į vieną kurį nors objektą. Šitai sukoncentravus mintis į vieną tašką, pašaliniai įspūdžiai išblėsdavo, o pastarasis įspūdis, greit atbukęs, likdavo miego nugalėtas. Daugelis negalėdami užmigti kartoja eilėraščius ar vis tą patį žodį ar tą patį sakinį, reiškia kol atmintis atbunka. Benjaminas Franklynas turėdavo net dvi lovas. Kai vienoj negalėdavęs užmigti persikeldavo į kitą, kuri, žinoma, būdavo šalta ir suteikdavo jam vėl galimybę užmigti. Gal stipriausį susikoncentravimą ir valingumą parodęs Napoleonas. Jis sakęs, kad jo smegenyse kiekvienas dvasinis aktas turi savo atskirą skyrių ar stalčių. Kada jis gvildena vieną kurią nors problemą, tai atidaro vieną iš stalčių, visi kiti lieka uždaryti. O kai nori miego uždaro visus stalčius ir miega. Gal šis charakteringas Napoleono pasakymas ir mums būtų reikšmingas ir sektinas. Uždarykime ir mes savo

E. Marčiulionienė. "Partizanas".

SALOMĖJA LUKOŠEVIČIŪTĖ

Senatvei

Nelauk manęs, mieloji,
 Dar daug dienų kol mudvi susitiksim,
 Prabėgs smagiai čiurlendami upeliai;
 Skrajos laisvai pavasariniai vėjai.

Aš pasiklydusi laukuos, šaltinio amžino ieškosiu,
 Margas beržų gaidas pagriebusi dainuosiu.
 Tu lauksi gi manęs,
 Kantrybė yra amžių išugdyta,

Sava švelnia ranka paglostysi plaukus manus,
 Ir tas pats vėjas kurs kuždeno gelsvų plaukų gražumą,
 Nustebės staiga sidabrinus užkliudęs.
 Stebėsiuos gal ir aš,

Ramumo valandų prieglobstįj atsiradus,
 Aplinkumoj vėl skleisis gaiivi žaluma,
 Mes būsim draugės dvi: aš ir pilka senatvė
 Ir tolumoj pranyks daina, skambėjus taip linksmi.

stalčius prieš miegą irkartu su rūbais padėkime
 visus dienos rūpesčius, bei neišspręstas proble-
 mas. O rytoj rytą raudonpirštės dievaitės Eos
 pažadinti su malda ir gera nuotaika mėginkime
 savo problemas iš naujo spręsti.

A G U O N A

80 mylių p.h.

Sustoki, Merkurs,
 Palik įkaitusį asfaltą.
 Čionais šv. Lauryno užtvanka
 Krinta putojančiom kaskadom.
 Mes atsisėsime ant vejos aksomo
 Ir glostysim jaunutę žolę.
 Sustoki, Merkurs.
 Mes norime išlipti į šitą salą
 Ir kojas tarp žilvičių pamerkę vandeny
 Stebeilyti į vandeny atsispindinčius debesis.
 Sustoki, Merkurs.
 Antai prie kalno valtis
 Keturiais irklais
 Linguoja tuščiomis, be palydovų.
 Antai, iš lėto garlavis
 Majestotiškai vagoja upės taką,
 Mojuodamas standartu.
 Sustoki, Merkurs...
 Mes atsisėsime čionai
 Ant saulėje sušilusio akmens
 Ir atsikvėpsim pušų oru
 Pilna krūtine.
 Mes laipiosim, kaip voverės
 Šio šimtamečio ažuolo tvirtom šakom.
 Sūpuosimės pavėsy lapų.
 Sustoki, Merkurs.
 Mes eisim takeliu
 Link tos žydros kabinos
 Ir nusiprausę šaltu vandeniū
 Atidarysim langus į miškus
 Ir vaikščiosim siaurais takeliais.
 Sustoki, Merkurs...
 Antai kabantis tiltas
 Jungias dvi valstybes
 Švytruoja tarp žilvičių,
 Antai, kur miestas,
 Išsistatęs prie Tūkstančio salų,
 Mirgėdamas šviesomis kviečia
 Sustoki, Merkurs...
 Išsuk iš kieto plento
 Mes aplankysim Kingstone audėją,
 Ką drobėse suaudžia Lietuvos žolynus
 Ir pasakas žilos senovės
 Išpairo staklėmis.
 Sustoki, Merkurs.
 Antai banda lėtų juodmargių
 Atrajoja valandomis
 Nepajudėdamos iš vietos.
 Mes glostysim baltų ėrelių šilko sruogas
 Ir snūduriuosim su gelsvais žąsyčiais.
 Sustoki, Merkurs,
 Palik įkaitusį asfaltą.
 Jau vakaras arti
 Tuoj kris rasa
 Mes apsistosim nakčiai prie plataus vandens
 Ir mėnesio pilnatyje
 Klausysim ežero dainų,
 Sustoki, Merkurs...

MELDIMAS

Tarpe rožių baltų orchidejų,
 Kančioje Tavo veidą regiu . . .
 Mano Kristau, aš vėl nusidėjau,
 Vėl Tavęs atleidimo meldžiu.

Be Tavęs mano dienos, kaip gėlės,
 Tyliai miršta šešėliuos juoduos . . .
 Be Tavęs — didis skausmas ir vėlei
 Apkabino mane ir namus . . .

O ateiki, išgirski, pagauski,
 Rauda sopuliu mano širdis! —
 Mano Dieve, mano Kristau žieduose,
 Be Tavęs — tik naktis, tik naktis . . .

PALAUK, JAUNYSTE!

Saulutei vos tik patekėjus,
 Pirmi jos spinduliai auksiniai
 Apgaubė, rodo, visą žemę
 Švelniai, švelniai.

Kieno giesmelė ten girdėti
 Už sode žaliojo medelio,
 Kieno sparneliai suplasnojo
 Tyliai, tyliai? . . .

Upelis, šniokščia, bėga, skuba . . .
 Sustok, palauk! Kur taip skubi?
 Bet žodžio neištars nei vieno
 Niekados.

Gyvenimas nejau toks šaltas,
 Negailėstingai man grumoją.
 Sustok, palauk, jaunyste! . . .
 Kur taip skubi?

Nepūsk vėjeli, man taip smarkiai,
 Nenešk jaunystės taip skubiai . . .
 Bijau, bijau sunkios, žiaurios
 Gyvenimo audros.

Bronė Jameikienė

“Šv. Pranciškaus pamokslas paukščiams” /vitražas/.

VAIKO DIEVAS IR RELIGIJA

Iš kun. dr. J. Gutausko knygos puslapių 46-47.

Inteligencija.

A. Inteligencijos aptartis. — Pajėgumas atsakyti į stimulus ir galėjimas įgyti naujų elgsenos ir laikysenos būdų vadina si inteligencija. Sakoma, kad supratime, išradingume, vadovavime ir kritiškume — šituose keturiuose žodžiuose — tel pa inteligencija. Individualūs inteligencijos skirtumai pasireiškia sugebėjime prisitaikyti prie naujų aplinkybių. (18).

B. Raida.—Juo mažesnis vaikas, juo primityviškesnis mentalitetas. Su fiziniu ir psichiniu vystymusi pastebimas vis augštesnis mentalinis plėtojimas. Reprezentatyvinė inteligencija žingsnis po žingsnio išsiplėtoja iš praktiškosios inteligencijos. Su judesiu, ypač imitacijos, pažanga eina kartu ir inteligencijos plėtojimas, jos stiprėjimas.

C. Individualūs skirtumai. — To paties amžiaus vaikai yra nevienodos inteligencijos—vieni daugiau pažengę, kiti labiau atsilikę. Psichologai yra išdirbę tam tikras normalaus protinio vystymosi normas. Normalus vaikas, sulaukęs tam tikro amžiaus, turi atlikti tam tikrus inteligencijai matuoti testus. Jei tai padaro, jo sugebėjimas yra vidutinis, arba tipiškasis. Jei jaunesnis vaikas tuos uždavinius lygiai gerai išsprendžia, o už jį vyresnis to nesugeba padaryti, abudu jie nepriklauso tipišku, arba vidutinių, vaikų grupei. Jie prasilenkia su vidurkiu — vienas jį peržengęs, kitas nepasiekęs. Beveik visi vaikai, sulaukę 21 mėn. amžiaus, gali pasakyti iš dviejų žodžių sudėtą prasmingą sakinį. Bet labai nedaugelis tebūdami 18 mėn. sugebės pasakyti: "Tėtė eina", "Aš noriu valgyti", "Aš matau".

D. Inteligencijai matuoti testai. — 18-kos mėn. normalios inteligencijos vaikui statomi toki reikalavimai: jis geria iš stiklinės vandenį ar pieną; jis pakartoja jam pasakytus to-

kius žodžius, kaip mama, tėtė, taip, ne, valgyti. Jis supranta paprastą klausimą, kurio nepalydi gestas. Dvejų metų vaikas iš šešių mažų dalykų, kaip lėlė, saga, šaukštas, puodukas, ranka, dėžutė, kurie išpailšyti popieriaus lape, turi bent keturis pažinti ir pavadinti vardais. Po ilgų tyrimų A. Gesell nustatė, kad vidutinės inteligencijos 30-ties mėn. amžiaus vaikas gali atlikti šiuos uždavinius: 1. eiti laiptais augštin ir žemyn; 2. pastatyti iš septynių ar aštuonių blokų bokštelį; 3. mėginti pastovėti ant vienos kojos; 4. kopijuoti gulsčias ir stačias linijas; 5. atpažinti iš piešinių lapo 7-nis paveikslus; 6. nubrėžti iš dviejų linijų kryžių; 7. pasakyti savo pilną vardą ir pavardę.

KAIP IŠAUGINTI JAUNĄ NUSIKALTĖLĮ

Vyskupas Fulton J. Sheen duoda sekančius patarimus tiems tėvams, kurie nori išauginti jaunus nusikaltėlius.

1. Duok savo vaikui nuo pat kūdikystės viską, ko tik jis išsieidžia. Tuo būdu jis užaugs tikėdamas, kad pasaulis jam yra skolingas pragyvenimą.

2. Juokis, kai jis vartoja nešvarius žodžius ar blogą kalbą. Vadink jį gudriu, tuomet jis bėgs ir parinks daugiau ir to-

kių žodžių, nuo kurių tavo akys išsprogs.

3. Neduok jam religinio auklėjimo, kol jis bus 21 metų, ir galės nuspręsti pats. Ta pačia logika nemokyk jo higienišku papročiu. Gal jis jų nenori. Nemokyk jo angliškai (gal jis užaugęs norės kalbėti Bantu?). 4. Girk jį jo akivaizdoje visiems kaimynams; parodyk, kad jis yra gudresnis, negu visi kaimynų vaikai. Šis įgalins jį užaugus traktuoti kiekvieną žmogų, kaip žioplį, kuris neįvertina jo "talentų". Kitaip jis gal užaugti nusizeminęs prieš savo pasisekimą.

5. Venk žodžio "blogas", kitaip jis gali išvystyti vaike "kaltės kompleksą". Šitas jį paruoš įsitikinimui, kada jis vogs automobilius ar užpuldinės moteris, manyti, kad bendruomenė yra prieš jį "nusistačiusi" ir kad jis yra "persekiojamas". Jeigu jis meta rašalo buteliuką į mokytoją, mokytojas lai nubaudžia sėdintį prieš jį, bet ne tavo vaiką, prieš kurį jam nevalia pakelti rankos, net savęs apgynimui.

6. Surink visus daiktus pasukui jį: jo batus, knygas, drabužius, kamaroj pamestą dviratį. Daryk dėl jo viską, taip kad jis įprastų mesti savo naštas ant kitų žmonių. Gamta jį aprūpino virškinimo aparatu, taip, kad tėvai, kurie dėl savo vaikų daro "viską" neprivalo rūpintis bent tuo, kad jis nemirtų nuo nevirškinimo.

7. Tegul jis skaito viską, ką

Mažosios stovyklautojos

tiktai nori. Nesijaudink visiškai dėl to kas įeina į jo mintis. Bet saugok jį nuo išmatų dėžių, kad jo skrandis nesugestų nuo valgymo visko, ko jis tik nori. Parūpink porcelaną su lelijomis jo lūpoms, bet leisk jo smegenims gerti iš bet kurio išsvarių žodžių ar idėjų indo.

8. Barkitės kuo dažniau vaikų akivaizdoje. Tuo būdu jus paruošite suirusiai šeimai vėlesniam gyvenime, nes jei jie niekuomet nėra turėję ramios namų atmosferos, toki namai iš viso jiems ir neegzistuoja.

9. Duok jam tiek pinigų, kiek jis prašo. Neleisk jam niekad užsidirbti pačiam. Kitaip jis gali pamatyti, kad pastangos ir pasiaukojimas yra reikalingi savęs išlaikymui.

10. Patenkink kiekvieną jo inorį kas liečia jo mėgiamą maistą ir gėrimą ir visa tai, kas turi ryšio su pojūčiais ar polychiais. Šiuo būdu jis bus paruoštas būti savo pojūčių vergu vėlesniam gyvenime.

11. Visuomet būk jo pusėje prieš policininką, mokytoją, kaimyną ar direktorių. Jie visi yra "nusistatę" prieš tavo vaiką.

12. Kada jis pateks į tikrą bėdą teisink save sakydamas "aš niekad negalėjau su juo nieko padaryti".

KODEL VAIKAS MELUOJA?

Vaikai negimsta neteisingi. Jie išmoksta palaipsniui atskirti tiesą nuo melo. Jie mažiau išmoksta per bausmes ir pamokslus, negu būdami laimingi tarp žmonių, kurie brangina tiesą ir ją praktikuoja.

Mažas vaikas dažnai perdeda vien dėl to, kad jis nežino skirtumo tarp fakto ir fantazijos. Šitą vargu galima laikyti melu. Tačiau tėvai gali padėti vaikui žengti toliau jo vidinėje plėtotėje padėdami jam suprasti, kad toksai skirtumas yra.

Išgirdus perdėtą vaiko pasakojimą, kantriai jo išklausus, galima pasakyti: "tai šitokia istorija, dabar pamėgink man papasakoti, kaip tenai ištikrųjų buvo?"

Kiek vyresnis vaikas žino daug geriau, kas tiesa, kas ne, bet tam tikrose apylostose jo noringas galvojimas nuneša jį nuo tiesos tiek, kad jis linkęs patikėti pats savo istorijomis.

Pvz., vaikas, kuris bijosi pa-

Stovyklautojos spaudos parade.

sipriešinti vyresniųjų agresijai, nustebins jus pasakojimu apie savo drąsą. Nors tame nėra nieko nepaprasto, tačiau pravartu tėvams savęs paklausti, kodėl šiam jų vaikui yra reikalinga girtis. Gal jis pavydi broliui ar seseriai? Gal jis fiziniai yra nejudrus? Gal jis nesugeba žaidimuose, turi vargo su draugais. Gal jis bendrai jaučiasi atsilikęs nuo kitų?

DR. MONTESSORI LAIŠKAS

Britanijoje, Kensingtone įvykusiame Montessori sistemos rėmėjų susirinkime buvo perskaitytas velionės dr. Marijos Montessori laiškas, rašytas vos 24 valandas prieš jos mirtį. Laiške ta didžioji auklėtoja sako:

"Nesąmoningai vaikas geria dieviškuose šaltiniuose, kai suaugusio protavimas yra žmoniškas".

Savo laiške ji ragino atkreipti dėmesį į tą pagalbą, kurią vaikai gali suteikti tikėjimo apgynimui.

Kreipdamasi į vienuolės auklėtojas dr. Montessori rašė:

"Atsakomybė dėl ateities kartų turi būti labiausiai jaučiama tarp jūsų, kurios džiaugiatės didžiąja laime priklausyti prie Katalikų Bažnyčios, kurios atsižadėjote pasaulio, kad pasaulį laimėtumėte Dievui".

Pagaliau kreipdamasi į visus auklėtojus ta gydytoja ir auklėtoja dr. Montessori skatino vaikuose "globoti tas natūralias energijas, kurias juose įskiepijo Dievo vadovaujanti ranka".

NAUJOS KNYGOS

Nelės Mazalaitės "Pjūties Metas" netrukus pasirodys knygu lentynose. Tai monumentalus šio laiko dvasių apibūdinantis romanas. Nepaprastai įdomi intriga — tikinčio komunisto kova su Dievu ir tos kovos pasekmės. Su autorėi įgimtu lyrizmu vaizduojamas šeimoms narių santykiavimas Lietuvos kaime. Gausiam N. Mazalaitės skaitytojoms būriui šio naujo veikalo pasirodymas mūsų grožinėje literatūroje bus iš tikro džiugi naujiena. Daug ką dėl jo turės pasakyti ir vadovėliniai kritikai. "Pjūties Mete" Nele pasilieka ta pati nepataisoma Nele, nerodanti jokio linkimo orientuotis Dostojevskio link. Jos komunistas tampa atsivertėliu.

S. Prapuolenytės /Aguonos/ Mieli

Žodžiai" /poezija/ rudenio p išvysto šviesą. Leidžia Venta, Vokietijoje. 80 puslapių rinkinyje telpa eilėraščiai spausdinti perijodikoje. Aplanakas dail. Telesforo Valiaus. Kaina \$1.50. Užsisakyti galima "Moters" administracijoje ir pas platintojas.

FILMAS

Geordie. Šis filmas teikia malonumo tiek vaikui tiek suaugusiam. Tai komiškas vaizdelis iš škotų gyvenimo. Užtektų, kad jame vaidina Alistair Sims, pagrindinis asmuo, tačiau pasilieka Geordie MacTaggart Škotijos kaimo produktas, kuris pasiekęs Olimpijų žaidimų laimėjimo titulą prieina išvados, kad kūjo metymas "į niekur neveda" ir grįžta į savo gimtinę.

The Swan ir Lady Killers. Alec Guinness ir Grace Kelly pirmame duoda karališką romaną su komišku atspalviu. Antrame Alec Guinness pozuoja, kaip muzikos "profesorius" plėšikų pravadyriaus rolėje. Abi filmos A1 kategorijoje.

The King's Jester. Satyra iš viduramžių istorijos, su plienu apkaustytais riteriais, karališko dvaro ceremonijomis, korupcija ir intrigomis. Danny Kay meistriškai atlieka tragikomiško juokdario rolę. Istorija baigiasi uzurpatoriaus nuvertimu ir teisėto įpėdinio grąžinimu į sostą.

Richard III. Kas mėgsta Šekspyrą, nepraleis progos pamatyti šią istorinę dramą, kuri keistu būdu simbolizuoja ne vieną mūsų gyvenamo laiko momentą. Richard III tironas, kokių istorijoje pasitaiko šimtmečių bėgyje. Lawrence Olivier duoda nepakeičiamą šito deformuoto, išdavikiško, žiauraus uzurpatoriaus tipą. Kitose rolėse John Gielgud, Alec Klunes, Cedric Hardwick. Talentinga Clair Bloom pasiekia šioje tragedijoje savo gyvenimo ambiciją vaidinti prieš Lawrence Olivier, Richard III žmonos rolę.

Skaitytojai bus įdomu, kad Šekspyras minėjo simbolinę rūtos prasmę. "Aš pasodinsiu čia rūtą", sako daržininkas pamatęs krintančią ont žemės karalienės ašarą.

Rūta — gailėsčiu
Lai auga čionais
Atminimui
Verkiančios karalienės.

LIKAMETĖ AMERIKOS LIETUVAITĖ

Jūra Gailiušytė

Lietuvaitė atvažiavus į Ameriką nebuvo tokia, kaip amerikoniukė. Ji skyrėsi nuo amerikoniukės savomis ypatybėmis, ji buvo mandagi, kukli, natūrali. Atvažiavus ji gražiai kalbėjo lietuviškai, ji turėjo kassas (nesakau, kad visos), ji mylėjo savo šeimą, dainavo lietuviškas dainas ir jų klausėsi.

Dabar lietuvaite, taip neilgai pabuvusi Amerikoje, pasidarė jau amerikoniuke. Ji pamačiusi amerikoniukę su trumpais plaukais, pagalvojo: "Nu, jeigu ji turi trumpus plaukus, kaip aš galiu būti su ilgais? Ji iš manęs pradės juoktis, jei aš nenukirpsiu". Ir nukerpa savo gražias kassas dėl to, kad neatrodytų "kaip maža mergaitė". Reiškia, ji nori atrodyti senesnė.

Pamatė amerikoniukę su lūpu dažais — kaipgi dabar nesidažyti? Reikia gi, "čia Amerika, o aš esu Amerikoje", reiškia reikia pasidaryti kaip čia gimusiosos.

Man atrodo, kad išsidažius neatrodai gražesnė, bet senesnė ir net negražesnė, nes esi mergaitė, o ne panelė. Kai būsi panelė užtektinai prisidažysi. Ar Lietuvoje mūsų mamytės, kai buvo gimnazistės, dažėsi? Ne! Dėlto ir atrodė jaunos ir gražios.

Pamatę amerikoniukę blogai elgiantis ir ji ima jos pavyzdį. Tegu ji ima tavo pavyzdį, ne tu jos, gi tu lietuvaite.

Kartais mergaitė eidama namo iš mokyklos, nueina pas draugę, nusidažo, o žengdama pro namų slenkstį dažus nusiima.

Arba vėl. Kokios gražios lietuviškos dainos! Bet joms nepatinka. Joms amerikoniškos dainos labiau prie širdies.

Eina dvi lietuvaiteės gatve, neišgirsi jų lietuviškai kalbant. O jei ir išgirsi, tai gal dėlto, kad pamatė einant vieną iš tėvų ar pažįstamų.

Lietuvaitė pamato, kad amerikone dėvi "džines" ir ji pra-

Straipsnelio autorė Jūra Gailiušytė /vidury/.

deda jas dėvėti. Ji gi mergaitė, ne berniukas. Pasiziūrėkime į mergaitę su "džinėm" ir į berniuką — marškiniiais ištrauktais ant jų, ir į mergaitę su gražia bliuskute ir sijonu ar su suknele, kuri atrodo gražesnė ir į mergaitę panašesnė?

Eidama į balių perka suknelę su giliai kirptu kaklu arba visiškai ne mergaitišką (teenage) bet panelišką.

Koks berniukas nori žiūrėti į tokią mergaitę, jeigu jis protingas, mandagus, inteligentiškas?

Aš nesakau, kad visos lietuvaiteės tokios, yra lietuvaičių, kurios ir atrodo ir elgiasi kaip lietuvaiteės. Tos, kurios dažosi, kurios nemandagios, nekuklios, jos nei lietuvaiteės, nei amerikoneės, jos nei šis nei tas.

NAŠLAITĖ

Dalia Keblinskaitė

Auksinės saulės spinduliai skverbėsi per augštų klevų šakas, it norėdami ką pamatyti, o švelnus vėjelis, išsimaginęs, medžių šakose šoko vėjo šokį. Artojai rinkosi kaiman vakarienai. Pavasario diena bai-

gėsi. Pamiškėj pasigirdo linksmos gražios dainos ir jaunimo klegesys. Šis popietis nešė visiems gilų džiaugsmą ir prisiminimus.

Per kiemą mažų, bet greitų žingsnelių, perbėgo jauna dešimties metų mergytė. Jos veidas buvo apsiniaukęs. Šaukiama neatsiliepė ir siauru takeliu bėgo miško link. Ji skubėjo... Prie didžiojo kryžiaus pasisuko kairėn ir dingo miško tankmėj. Jaunimas susidomėjo: "Kas ji tokia? Kur bėga? Paklysi!" Irutė viena nežinojo kur ji bėga.

Saulės spinduliai dar nardė ežero bangose, bet jau temo, vakaras artėjo. Irutė dar greičiau pradėjo bėgti, bet greit netekusi jėgų atsisėdo prie linksmi klegančio upelio. Pailsėjo, nubraukė ašarėlę ir vėl ėjo, tikėdama, kad atras savo tėviškės laukus. Tolumoje pamatė Rūpintojėlį ir nudžiugusi sušuko: "Gal ten, gal ten aš ją rasiu!..." Tačiau džiaugsmas buvo veltui. Sukaupusi paskutines jėgas, tvirtais žingsniais, pasuko pro Rūpintojėlį ir bėgo gelėtais laukais, kol išvydo tris didingus beržus. Ji nebegalėjo klysti. Šios vietos bu-

JÜRATĖ BERNOTAITĖ

DAINELĖ TAU VIENAI

Šiandien, mamyte, mano brangi,
Tau aš norėčiau padėkoti,
Už visą Tavo duotą meilę —
Ir savo Tau aukoti.

Aš Tau esu didžiai dėkinga
Už visą, visą vargą,
Kurį Tu dėl manęs kentėjai,
Už visą Tavo darbą.

Ar aš buvau verta tos meilės,
Kurio mane labai mylėjai?
Ar aš galėjau tai suprasti,
Ką Tu kentėjai?

Jei aš sukurčiau Tau dainelę,
Pasaulij iš visų gražiausią,
Aš negalėčiau joj išreikšti,
Esi tik Tu brangiausia.

Tai būtų tikrai didis tinklas,
Pilnutis daug, daug žodžių,
Bet jie nedaug tepasakytų,
Kiek laimės Tu man duodi.

Dar sykį aš kartoju Tau,
Kad amžiais aš Tave mylėsiu!
Nors Dievo duotą man mamytę,
Pasaulį vieną teturėsiu!

vo jai pažįstamos. Pribėgusi prie didingų beržų, sulėtino žingsnį ir pamažu priėjo prie samanom ir žolėm apaugusio kapo. Nejučiomis Irutė suklu-po prie seno apipuvusio, medinio kryžiaus ir staiga jį apkabinusi pravirko. Glostydama samanas ji kalbėjo. "Mamyte, kodėl Tu mane vieną vieną palikai? Jie mane išvežė iš mano gimto kaimo ir niekad, niekad neleido pas Tave sugrįžti. Bet aš grįžau už viską Tau padėkoti".

Irutė rūpestingai nuravėjo žoles nuo motulės kapo, iš samanų padarė kryžių ir pririnkusi gražiausių pievų gėlių pamerkė prie kryžiaus. Galutinai viską sutvarkiusi puolė prie kapo ir virpančiu balsu sušuko: "Mama... Mamyte... kaip aš Tave myliu". Švelnus balse-lis nutilo, it laukdamas atsakymo, o gilus šauksmas nus-kambėjo pro ežerėlį, per tėviškės kalnelius, pro sodybas ir toli, toli kitam miško gale atsiliepė aidas.

PASKUTINIS PASIVAIKŠCIOJIMAS

Gražina Pauliukonytė

Tada buvo vėlyvas ruduo. Vėjas negailestingai draskė medžių lapus ir gainiojo dul-kėtomis miesto gatvėmis. Apmirę namai stovėjo lyg išrikiuoti abiejose gatvės pusėse, ir atrodė, kad aplinka ir juos slegia. Pilki debesys saulę slėpė nuo pat ryto, ir nors buvo pats vidurdienis, gatvėje buvo niūru ir šalta. Šią nuotaiką išblaškė skardus, linksmas mergaitės balsas. Tai buvo daina nerū-pestingo kūdikio, kurio jaunos širdies dar neslėgė joks rūpes-tis, ir kuriam grįžti iš mokyklos pas mamytę buvo ilgiausia, bet maloniausia, kelionė. Net pilki pastatai lyg nusišypojo iš tos linksmos mergaitės, ku-riai nesudarė skirtumo nei kasdieniniai kitų vargai, nei rusiški gatvių užrašai. Jai da-bar svarbiausia buvo pranešti mamytei, kas šiandien darėsi mokykloje ir ypač...

"Mama!" sušuko ji dar gatvėje būdama, ir lyg akmenukas iš laidynės, užsiritas į ant-rą augštą. "Mama", jau įbėgusi į kambarį pakartojė mergaitė, "šiandien mums mokytojas sa-

kė, kad..." Motina pakėlė galvą nuo lopiū ir švelniai nusišypojo pertraukė mergaitę: "Valgyk, Audrute, nes eisime tuoj pasivaikščioti. Aš tau parodysiu, kur Vytautas Didysis gyveno, ir kur prie katedros durų šv. Kazimieras meldėsi. Tada tu man papasakosi ką šiandien mokykloje išmokai, ir ką sakė mokytojas".

Mergaitė klusniai nusiėmė palatą ir atsisėdusi prie lango greitai pradėjo valgyti. Šian-dien buvo viena iš tų retų die-nų, kad jos abi kartu kur nors eis, jai mamytė pasakos kas atsitiko šiame mieste prieš daugelį metų. O ji mamytei atpasakos, ką ji šiandien veikė ir daug kitų dalykų. Greitai su-kimšus į burną paskutinį kąs-nį, pagriebė savo palatą ir ne-kantriai laukė prie laiptų. Mo-tina lėtai užrakino duris ir pa-ėmusi mergaitę už rankos, nu-lipo laiptais. Abi išėjo į gatvę.

Nuo to laiko, kada bolševikai užėmė Vilnių ir Vytautas iš-ėjo partizanauti, mergaitė liko vienintelis suraminimas. Rizi-kuodama savo gyvybe be per-stojimo mokino ją mylėti Die-vą, šventuosius, Mergelę Mari-ją. Pasakojo jai apie Lietuvos garbingą praeitį, jos karžygius, didvyrius. Mergaitės galvoje dažnai susikryžiuodavo moky-tojų ir motinos mokymas, bet kadangi ji laikė mamą geriau-siai viską žinančia, jos žodžiais niekuomet neabejodavo. Tėve-lį ji retai tematė. Jis tik kar-tais vėlai vakare ateidavo ir greitai išeidavo.

"Mama", ji pradėjo čiauš-kė-

Trys konkursinių rašinių laimėtojos mokyklos uniformoje. Iš dešinės: I Dalia Keblinkaitė, II Gražina Pauliukonytė ir III Aldona Simutytė. Visos trečio kurso Putnam, Conn., High School mokinės.

ti, kai jos buvo priėjusios tur-gavietę pilną žmonių. "Šian-dien mokytojas sakė, kad va-kar jiems pasisekė sugauti vieną valdžios priešą, ir kad vi-si vaikai turi eiti pasižiūrėti to plėšiko. Jis čia kur nors turėtų būti", ištrūkusi iš motinos ran-kos ji įsimaišė tarp žmonių ir grūdosi į patį minios vidurį. Staiga pasigirdo riksmas, ir prasiskyrus žmonėms, išsigan-dusi mergaitė atbėgo pas ma-mą, paslėpė veidą jos sijone. "Mama", tyliai sušnabždėjo, "ten tėtė..." ir bailiai pakėlė akis. Prie jų artinosi ginkluoti sargybiniai.

Motina atsklaupusi apkabi-no savo dukrelę, pabučiavo į išblyškusį skruostelį ir tyliai tarė: "Mažyte, aš einu pas tė-velį, bet tu niekuomet neuž-miršk, kad nuo dabar tavo ma-myte yra Marija. Tu jai viską kasdien pasakyk, ji tau padės". Pikti sargybiniai uždėjo gele-žines grandines motinai ant rankų ir nutempė. Minia išsi-skirstė. Niekas iš žmonių ne-priėjo ir nepaguodė verkiančio vaiko, tik vėjas negailestingai draskė medžių lapus, gainiojo juos dulketomis miesto gatvė-mis ir džiovinė jos ašaras.

GĘSTANTI ŽVAKĖ

Aldona Simutytė

Viskas ramu... per ramu. Toli už miško girdėti griaustinis. Saulė temsta. Net vaikai ramūs; bet ne dėl audros.

Kambaryje visiškai tamsu, išskyrus žvakės silpną šviesą. Senoji Urbonienė, galvą pasu-kus į langą, ramiai guli.

Jai prieš akis vaidenasi vi-sas gyvenimo montažas... Ji vėl mato savo jaunąjį Jonuką išeinantį, šautuvą užsimetusį ant pečių, ginti tėvynės. Koks jis linksmas, gražus! Ji girdi jo žodžius: "Neverk, mama, aš greit grįšiu!" — "Neik, oi neik, Jonuk!" sušunka jos šir-dis, bet ji pati tyli ir laimina jį... Jonukas niekad negrižo.

Ji mato vieną po kitos, savo dukras išeinančias: už dvari-ninko, artojų, krautuvinin-ko ir net už mokytojo. "Oi, kurgi jos galėtų būti? Ar jos gyvos?" atsidūsta, galvą skau-da. Ji mato liepsnas, girdi: "Gaisras! gaisras!" Arkliai

žvengia, vaikai klykia, moterys rauda, vyrai šaukia, kareiviai bėga... Šaudymas... ašaros... skausmas... liepsnos! Raudona! Kraujas! Mirtis... Tyla... Ji stovi viena, nei vaikų, nei vyro, tik mirtina tylą ir pelenai. Jos vaikai ištremiti, vyras žuves, ūkis sudegintas. Jai nebėra gyvenimo.

Dabar jai pasidaro gražu, malonu. Ji prisimena savo jaunias dienas, vestuves. Kiek gėlių. Kaip jos kvepia!... Vaikučiai laksto, maišosi po kojų, kaip kačiukai. Ji vėl mato savo tėvelių veidus, taip neaiškiai, lyg migloj; bet vistiek tie patys tėveliai. Girdi balsą, patylomis kalbantį, kažkur girdėtą. Bet kur?

Senoji Urbonienė sunkiai praveria akis ir žiūri, jai pasidaro viskas labai aišku. Ji grįžta į dabartį. "Aš mirštu", ji ramiai galvoja. "Todėl jie visi čia stovi. Mirštu..." Girdi seno klebono balsą kalbant maldas už jos sielą. Ji girdi, bet negali atsakyti. Ji vėl nusisuka į langą; audra artinasi, besileidžianti saulė apsupa visą kamą savo auksine šviesa. "Žmogaus gyvenimas lyg vienas metas gamtoj", ji galvoja, "Kūdikystė ir vaikystė prabėga, kaip pavasaris. Ateina vasara, gražiai išaugusi iš pavasario į jaunystę, pilna šilumos, audros ir grožio... Atrodo, kad ruduo niekad neateis, bet ateina. Pagyvenęs žmogus atsargiai planuoja ateičiai, ir tas ruduo greit prabėga... Iš tikrųjų ateina žiema: kaulai sustingsta pirmuoju ledu... plaukai bal-

ti, kaip sniegas, sunku pajudėt, norisi miego... miego..." Lūpos tyliai šnabžda: "Jonuk! Palauk manęs, aš ateinu!..."

Kambaryje visiška tylą, tik viena žvakė mirkčioja, bet neilgai; vakarų vėjelis, bežaisdamas lauke, atklysta į kambarėlį ir užgesina žvakę...

MARIA HIGH SCHOOL — RŪTA

Maria High-School — lietuvių seselių Kazimieriečių vedamoje gimnazijoje mokosi nemažas skaičius naujai atvykusių lietuvių. Prieš ketveris metus, tik atsidarius gražiai Marijos gimnazijai, Seselės M. Anastazijos, tuometinės gimnazijos vedėjos iniciatyva, buvo įsteigtas lietuvių ratelis RŪTA, kurio tikslas yra lietuvių išlaikymas, saviaukla ir mokyklos lietuviškų reikalų rėmimas.

Pirmąją būrelio pirmininke buvo **Zita Čarneckaitė**, kurios sumanymas bei energija būrelį laimingai išvedė per pirmuosius audringus metus. Antroji pirmininkė buvo **Elytė Baleišytė**, kuri ištvermingai tęsė pradėtąjį formavimo darbą. Pirmieji dveji metai buvo daugiausia gairių nustatymo metai, statuto sudarymas, ir panašiai. Nežiūrint to, per abejus metus būrelio narės įstengė pastatyti Vasario Šešioliktosios dienos progomis gražius vaidinimus bei montažus visai mokyklai. Taip pat per visus lietuviškų parengimus gimnazijos auditorijoje atliko patarnavi-

mo darbus rūbinė ir vietų paskirstyme. Ratelis taip pat suruošė jaunimui pasilinksmini-mus. Iš visų parengimų pelnas, bei dėl patarnavimų gautos aukos ėjo gimnazijos naudai ir Vasario 16 d. gimnazijos rėmimui, taip pat lietuviškų knygų pirkimui gimnazijos knygynui.

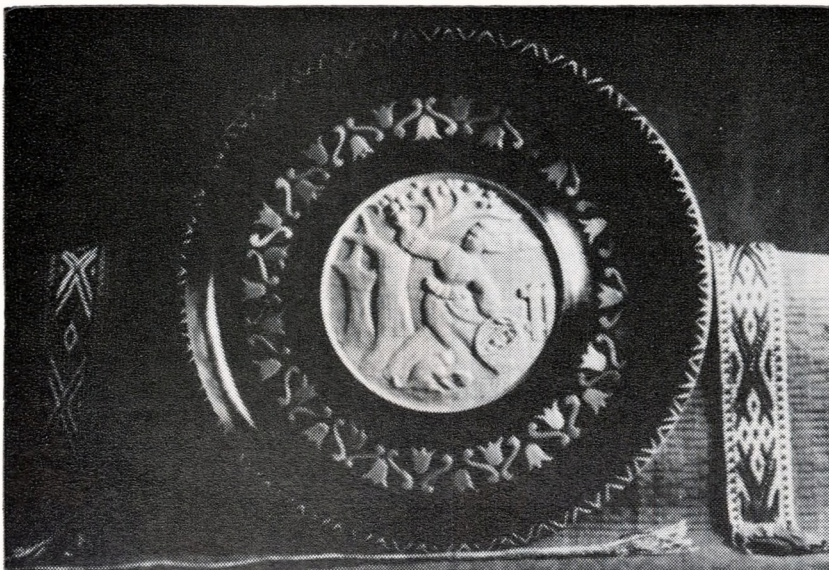
1954-55 mokslo metais RŪtos rateliui vadovavo **Nijolė Krištolaitytė**. Buvo toliau tęsiamas šalpos darbas ir kartu rūpinamasi, kad susirinkimuose būtų daugiau prisiminta ir saviaukla, bei pačių narių lietuviybės jausmo žadinimas. Susirinkimai pasižymėjo įdomiais montažais, turiningomis paskaitomis, gyvais rašinėliais, dainomis ir giedria nuotaika. Tais metais pirmą kartą Vasario 16-tosios dienos minėjimas visai mokyklai suruošiamas anglų kalba, nepaprastai gerai pasisekęs, nes Seselės M. Augustos režisūra ir mergaičių pašventimas montažą tikrai padarė nepamirštamą. Ir šiais metais būrelis suruošia net dvejus šokius.

1955-56 mokslo metais mokykloje ir būrelio valdžioje įvyksta pasikeitimų. Gimnazijos vedėjos pareigas perima Seselė M. Bernadeta, kuri, kaip ir Seselė M. Anastazija, nuoširdžiai remia ir padeda rateliui. RŪTOS globėjos pareigas iš Seselės M. Perpetuos perima Seselė M. Kristina. Šiais mokslo metais valdybą sudaro: **Vita Pavilčiūtė** — pirmininkė; **Nijolė Šapalaitė** — vice-pirmininkė, **Saulė Liulevičiūtė** — sekretorė, ir **Gražina Gudaitytė** — išdininkė. Pirmoji šių metų naujenybė tai naujosios ceremonijos pirmųjų RŪTOS ratelin įvesdinimo. Susirinkime sekmadienį, iš klausėme šv. Mišias, bendrai papusryčiavome, paskui sekė Krikšto ceremonijos pagal visas Lietuvos studentų korporacijų tradicijas.

Vasario Šešioliktosios dienos proga ruošiamą programą visai mokyklai—parodom lietuvišką subatvakarį, vaidilutes ir vargo mokyklą. Per visų tautų dieną parodom Joninių papročius ir lietuvišką mergvakarį. Ir toliau rūtietės patarnauja visuomenei, kai parengimai yra ruošiami gimnazijos auditorijoje. Iš rūbinės gauto pelno nuperkam virš 60 lietuviškų

Bendrabučio mergaitės atlieka programą.

Marijos Laurinavičienės sukomponuota ir medyje išpildyta lėkštė. Randasi Marijos Augšt Mokyklos muzėjuje, Čikagoje.

knygų gimnazijos bibliotekai. Taip pat siunčiam siuntinėlius ir pinigines aukas vargo mokykloms Vokietijoje ir Tėvų Saleziečių gimnazijai Italijoje. Surengiam ir lietuvišką pasilinksminimą — Žiemvakarį, — kuris turėjo nepaprastai gražias dekoracijas, gerą nuotaiką ir skambėjo puikiomis dainomis. Prisidedam ir prie Jaunimo Peticijos parašų rinkimo — mokykloje surenkam virš tūkstančio parašų.

Mokslo metams baigiantis būrelis išsirinko sekantiems metams valdybą: **Rūta Rakuitytė** — pirm., **Vida Krištolaitė** — vice-pirm., **Irena Daukantai** — sekretorė, ir **Genė Žiupsnytė** — išdininkė. Trečio-kės ketvirtokėms suruošė puikias išleistuves su vaisėmis, dainomis, kupletais ir apdovanojo senąją valdybą knygomis.

Ketvirtokės atsidėkodamos surašė paskutinįjį testamentą, palikdamos trečio-kėms visas "brangenys", o valdyba savo įpėdinėms paliko valdžios ženklus, ir glėbius linkėjimų tęsti RŪTOS darbą, neužmiršti Lietuvos, skleisti jos vardą, dirbti jos garbei, save kuo daugiausia lavinant.

Saulė Liulevičiūtė.

Lietuvės plačiame pasaulyje

Lietuvės Venecueloje

Antrajai bolševikinei okupacijai priartėjus, išvengimui persekiojimų, suėmimų, kalėjimo, tortūrų, Sibiro ir mirties, daug lietuvių, jų tarpe nemažas procentas lietuvių moterų su vaikais išbėgo iš Lietuvos į laisvuosius vakarus. O, laikui bėgant, iš ten dauguma išsiskirstė po pasaulio kontinentų įvairias šalis. Tat nemažas kiekis lietuvių moterų ir mergaičių atvyko į šiltąją Venecuelą.

Čia atvykusiųjų nieks nelaukė, nepasitiko, duona druska nevaišino. Nuo pat pradžių atvykusioms teko ieškoti pastogės ir stvertis darbo.

Be šeiminkavimo namuose, reikėjo imtis siuvimo, ligonių slaugymo, kitiems patarnavimo ir kitko.

Kaikurioms nuo pradžių pavyko gauti tarnybas įstaigose, ligoninėse, mokyklose ar pas privačius asmenis ir

gydytojus. Daug kam tačiau teko pirma įsigyti vienokią ar kitokią specialybę, žinoma, pirma išmokstant ispanų kalbos. Užtat dabar jau jų ne viena gražiai uždirba. Nors negalima pasakyti, kad visoms tas uždarbis lengvai ateina. Yra ne vienas atsitikimas, kad nuo darbo, nuo stiprių karščių ir sveikata susilpnėja. Dėl tropiško klimato sąlygų kaikam tenka iš Venecuelos išvažiuoti į kitas šalis. Tačiau didelė dauguma turi visiškai pakenčiamas darbo sąlygas.

Lietuvių sugebėjimas, darbštumas bei mandagumas labai dažnai išskiria jas iš kitataučių tarpo. Vietiniai gyventojai jas mieliau priima į darbą. Neretai už atliekamą darbą ir geriau apmoka.

Jaunos lietuvaitės nedelsdamos kibo į mokslą ir sėkmingai jį tęsia toliau. Negalima praeiti nepaminėjus, kad ir

jaunos lietuvaitės pasižymi nepaprastu darbštumu, ir ne tik mokyklos ar gimnazijos suole, bet ir universitete.

Lietuvės neapleidžia ir visuomeninių reikalų. Dalyvauja Lietuvių Bendruomenėje, Skautų Sąjungoje ir ne vien eilinėmis; jų pareigos siekia iki vyr. skautininkės, Liet. B-nės skyriaus pirmininkės ir kit.

Jos dalyvauja lietuviškuose minėjimuose, vaidinimuose bei jų paruošime, lietuviškuose šokiuose, demonstruoja tautiškus rūbus, ruošia bendras Kučias, užgavenes, ruošia tradicinį Velykų stalą. Reikia pasakyti, kad jų parengimai bei paruošimai visuomet išaina skoningi, surišti su lietuviškomis tradicijomis. Daugiausia tai yra senesno amžiaus lietuvių nuopelnas.

Gaila, kad tie ruošimai ir minėjimai yra retoki. Venecueloje, didesniuose miestuose, vieną kartą per mėnesį, turimos lietuviškos pamaldos, kažkodėl jos nelabai gausiai lankomos. Pamaldų metu visuomet gražiai pagiedamos įvairios lietuviškos giesmės ir užbaigiama Lietuvos Himnu.

Kadangi vietos gyventojai neturi tokių tradicijų, kad visi — visa bažnyčia giedotų, toks giedojimas vietiniams sudaro gerą įspūdį. Užtat daug kas iš jų ateina į lietuviškas pamaldas specialiai pasiklausyti. Gegužinės pamaldos čia taip pat nepamiršamos. Daug kas šeimose ir artimiesiems dalyvaujant gieda ar paskaito litaniją.

Kiek anksčiau didesnis domėjimasis lietuviška spauda, dabar kiek atvėšęs. Yra buvęs toks kuriozas, kad suaugęs lietuvis, sužinojęs apie tai, kad JAV-se išleidžiamas lietuviškas dienraštis "Draugas", nustebo. Dar įdomiau yra buvę. Viena lietuvė, kurios namuose esama lietuviškos spaudos, patyrusi, kad kitą šeimą jos neturima, pasiūlė gounamus dienraščius skaityti veltui. Į tą pasiūlymą buvo gautas toks atsakymas: "Mūsų šeimoje jau nėra kam lietuviški laikraščiai skaityti". Tai mažiulytė išimtis iš visų. Tačiau bemaž visos stengiasi išmokyti vaikus lietuviškai skaityti ir rašyti. Kur leidžia sąlygos, vaikus leidžia į lietuviškas mokyklas. Tačiau ir čia pasitaiko maža išimtelė: vaikučiai kalba ne gryną lietuvišką kalbą; du lietuviukai susiėję kalbasi ispaniškai. Tai tik pirmasis Venecueloje dešimtmetis.

Venecueloje lietuvės neturi įsisteigusios jokios moterų sąjungos ar klubo, nors kaikurie žygiai ta kryptimi ir buvo padaryti. Didžiausia tam kliūtis bene bus ta, kad jos visos yra išsisklaidžiusios po didžiulę Venecuelą ir kad jas skiria dideli atstumai.

Kiek didesnis jų skaičius yra sostinėje Caracas, Marakajuje, Valencijoje ir Barkisimete. Gi kitur tik po vieną, kitą ar keletą. Tat didesnis susibūrimas vienon vieton nepaprastai sunkus ar net neįmanomas. Kaikurioms bando spiestis mažomis grupelėmis, dažniau susirenkant pas vieną kitą į namus.

Bendrai poems, lietuviškos Venecueloje pirmąjį dešimtmetį išsilaiškė gerai. Tenka joms palinkėti gajumo ir ateityje.

K. Našlaitė.

Redakcija laukia daugiau panašių aprašymų iš atskirų Venecuelos vietovių, pageidautina su fotografijomis, iliustruojančiomis Venecuelos lietuvių moterų ir Venecuelos vietinių moterų gyvenimą.

Mūsų moterys

35 metai tarnybos

35 metai tarnybos vienoje vietoje yra tikrai vertas dėmesio reiškinys, o tiek metų ištarnavo Konstancija Noreikaitė /"Kastutė"/ pas Lietuvos Ministerį B. K. Balutį šeimininke.

K. Noreikaitė kilusi iš Marijampolės apskr., iš mažžemių ūkininkų skaitlingos šeimos. Vos 7 metų būdama, išėjo tarnauti pas apylinkės ūkininkus. Vėliau, būdama 17 metų, tarnauja vienoje lietuvių šeimoje mieste, su kuria, Pirmajam Karui užėjus, patenka Rusijon.

Lietuvon grįžta 1918 metais. Prisižadžia savo gimtinei, tačiau namuose, ypač po karo audros, duonos neperdaugiausiai. Todėl vieną dieną, tėvelis, pakinkęs arkliauką, atveža Kannon ir palieka susirasti darbą. Tačiau ne taip jau lengvai tuomet buvo ir su tos rūšies darbais. Kartą Konstancijos draugė para-akojė, kad iš Amerikos yra atvykęs kažkoks lietuvis amerikonas, kuris ieškąs šeiminkės. Ji ir adresą nurodė, pagal kurį bedarbė nuėjusi. Tai būta pp. Balučių. Nuo tada K. Noreikaitė per 35 metus nebesiskyrė su šeiminkės darbu pas Ministrį B. K. Balutį.

Kai pirmą kartą atvykau Londonan, tai buvau tvirčiausiai nusistačiusi, kad po metų važiuosiu Lietuvon ir daugiau nebegrįšiu. Grįždavau pas savuosius atostogoms į Lietuvą, bet ir vel atvykdavau su tvirčiausiu nusistatymu tik "vieneriems" metams. Taip ir užklupo karas, o su juo mums ir mūsų kraštui visos nelaimės, — pasakoją K. Noreikaitė apie save ir savo patyrimus Londone.

"Kastutė" lesina viščiukus.

Frances Dvylaitytė - Šimutytė gimė Montrealy 1934 m. Ten ji pradėjo ir mokyti. Jos tėvai į Kanadą atvyko prieš 25 m. 1940 m. visa šeima persikėlė į Ontario tabako augintojų sritį. Čia ji baigė Norwich High School ir pradėjo studijas Ontario College of Art Toronte, kurias po 4 metų baigė šį pavasarį su garbės diplomu.

Frances Dvylaitytė tuo tarpu yra pasiryžusi priimti Ontario Board of Education pasiūlymą pradėti dirbti mokyklų meno inspektorės pareigose. Po poros metų ji numato tęsti meno studijas greičiausiai Paryžiuje.

Inga Gailutė Ancevičiūtė šiais metais baigė Trinity College Toronte Bachelor or Arts laipsniu ir apdovanota Provost medaliu. Studijavo naujasias kalbas ir literatūrą — anglų, vokiečių ir rusų.

Kaip geriausiai baigusiai, jai atiteko Akademischer Auslandsdienst Bonnoje stipendija vieniems metams pagilinti studijas Vokietijoje. Iš pasiūlytų įvairių universitetų ji pasirinko Heidelbergą ir spalio mėn. išvažiuoja studijuoti.

Gimusi Vilniuje, Inga ten pat lankė vaikų darželį. Karui prasidėjus kartu su šeima buvo vėtoma ir metoma ir beveik kasmet teko atsikurti naujoje vietoje ir naujoje mokykloje. Iš V klasės lietuvių gimnazijos Luebecke persikėlė į Kanadą ir su tėvais apsigyveno Oakville, Ont. Čia baigė High School ir įstojo į Trinity College Toronte. Dar būdama High School Oakvilleje, nuo pat pradžių stebino savo gabumais ir daug kartų buvo paminėta vietinėje ir Toronto anglų spaudoje. Metai iš metų gaudavo įvairių organizacijų stipendijas ir laimėjo eilę prizų konkursiniuose darbuose. Nemažiau pasižymėjo ir universitete, nežiūrint kad sąlygos buvo nelengvos. Kasdien tekdavo važinėti traukiniu į Torontą, o savaitgaliais ir atostogų metu dirbo, kad palengvinti tėvų našta ir duoti galimybės jaunesnius seserį ir brolių leisti į mokslus. Universitete gavo Provost stipendijas. Be to, vienais metais laimėjo Vokiečių Ambasadoriaus Šveicarijoje, o kitais — Vokiečių Ambasadoriaus Otavoje premijas už vokiečių kalbą. Universitete priklausė prie įvairių mokslo ir meno draugijų bei klubų.

tuos, kurie į ją kreipėsi tiek, kiek ji įveikė.

Nepaslaptis, kad ilgesnį laiką sunkiai sirgusį ir dabar dažnai nesveikuojantį mūsų visų gerbiamą ir lietuvių tautai nusipelnusį vyrą p. Ministrį B. K. Balutį, ji stropiai globojo, nenuilstamai prižiūrėjo ir slaugė. Todėl už tai jai ypač priklauso mūsų visų padėka ir linkėjimai geriausios sveikatos.

Viktė.

"Britanijos Lietuvis".

Apžvalga

KLK Moterų D-jos Montrealio skyrius išrinko naują valdybą, kurią sudaro: M. Povilaitienė — pirm., E. Kerbelienė — vicepirm., O. Stankūnaitė — sekret., A. Zubienė — išdininkė, A. Morkūnienė — valdybos narė.

Ši valdyba nustatė metų veikimo planą ir pradėjo darbą. Linkime sėkmės. Be to, praeitų metų skyriaus veikimą norėtume pavaizduoti apyskaitos formoje, būtent:

Per metus padaryta 8 valdybos posėdžiai ir 4 visuotini susirinkimai. Surengta: Kanados Liet. Kat. Moterų D-jos skyrių atstovų suvažiavimas; Joninių vakarienė; gegužinė - iškylo į kaimą; vaikų kaukių balius; rudens balius; AV parapijos vargonininko a.g. Aleks. Piešinos mirimo atminimas; užgavėnių blynų balius; aktyviai prisidėta Kanados Lietuvių Dienų Montrealyje surengime; Motinos dienos minėjimą ruošiant prisidėta pinigais.

Iš parengimų gauta \$500, nario mokesčio surinkta \$20. Viso susidarė 520 dol. Metų begyje išleista: AV bažnyčiai — \$300; šalpai — \$100 /vargo mokyklai, Vasario 16 gimnazijai ir pavieniams asmenims/; Spaudai — \$50 /"TŽ" "Moterų Žodis"—\$35 ir "Moteris" žurnalui \$15/. Įvairioms smulkiosioms išlaidoms — \$70 /ligonių lankymui, gelėms, vaikų darželiui, % Centro Valdybai, raštinės išlaidoms/.

Skyriaus narės dirba daug: dalyvauja Kanados Liet. Bendr. Montrealio Seimelyje; Tautos Fonde; Šalpos Fonde atstovauja. Dirba bažnyčių ir parapijų parengimuose. Mielai kviečiamos ir kitų organizacijų kaip sumamos šeimininkės ir balių rengėjos. Be to, uoliai platina savo žurnalą "Moteris".

M. G.

Lietuviškas vaikų darželis Toronte

Daug lietuvių sukūrė šeimas ir augina jauną kartą. Tėvų rūpestis yra vienas: išleisti į gyvenimą sveikus, dorus ir išmintingus žmones. Tremtinių tėvų pareiga yra dar sunkesnė, nes norime, kad vaikai užaugtų ir gerai išsilavinę.

Vaiko pilnam išsivystymui yra reikalinga gera aplinka. Anksti savo pirmuose žingsniuose jis turi išmokti pritaikymo, paklusnumo, tvarkos, bendradarbiavimo ir pagaliau įgyti kuo daugiau žinių apie tai, su kuo kiekvieną dieną susiduria.

Tėvams didelė pagalba yra vaikų darželis. Mūsų lietuvių Nekalto Prasiadėjimo Švč. M. Marijos Seserų vedamame darželyje tas painus auklėjimo darbas atliekamas su pasigėrėtinais rezultatais. Vaikai auklėjami su meile ir sistematingai. Jie čia piešia, mokinausi lietuviško žodžio ir rašto, dainuoja, šoka, išmoksta atskirti gera nuo blogo, pripranta bendradarbiauti su savo vienmečiais draugais ir gerbti vyresnius. Čia suteikiama ideali aplinka pilnam vaiko išsivystymui. Sakoma, kad kiekvienas žmogus ateina į šią žemę su pakankamomis galiomis ir palinkimais. Jeigu anksti suteikiamos palankios sąlygos toms galioms pasireikšti ir išstobulėti, vaikas gyvenime užsibrėžtą tikslą atsiekia. Labai svar-

bu, kad kūdikis ar vaikas anksti pažintų ir pamiltų Dievą. Mūsų lietuvių seselių vedamame vaikų darželyje vaikai išmoksta lietuviškai melstis, kas jų vaikystę įprasmina ir padaro laimingą.

Tikrai turime džiaugtis, kad Nekalto Prasiadėjimo Švč. M. Marijos Seserų mums tiek daug pasitarauja. Jų didelis pasišventimas lietuvių vaikų auklėjime yra vienas iš didžiausių lietuvių išlaikymo darbų.

Pr. Barauskas.

Sveikiname motinas:

Jadvygą Damušienę, uolią "Moters" platintoją Clevelande — duktė Ginta. V. Dalindienė, Toronte — sūnus.

A. Devenienė laimėjo premiją už "Woman's Day" žurnale tilpusį anglišką straipsnį apie Laisvės statulos reikšmę ir amerikiečių laisvinimo pastangas.

Daif. El. Marčiulionienė — keramikė, prieš kelis mėnesius atvykusi iš Australijos, pastoviai įsikūrė Čikagoje. Nors nepatogiose sąlygose, bet neprarado savo ryžtingumo kurti ir yra padariusi meniškų vertingų keramikos išdirbinių.

Dailininkė yra baigusi Kauno Meno Mokyklą ir gilino studijas apie menišką odos apdirbimą Čekoslovakijoje. Yra gavusi už savo keramikos gaminius aukso medalio diplomą Paryžiaus tarptautinėje parodoje 1937 m. Sekmingai dalyvavo meno parodose Lietuvoje, Vokietijoje, Amerikoje ir Australijoje.

Vokietijoje — Freiburge dėstė keramiką ir išugdė visą eilę jaunų gerų keramikų.

Daif. Marija Laurinovičienė kurią puošnius, lietuviška nuotaika pergyventus vaizdelius ir tautodailės darbelius: lėkštes, namelius, sodybas, Karo Muzėjaus sodelį, net išstius miestelius ir yra sukūrusi daug originalių meniškų išdirbinių bei piešinių. Ji naudoja paprasčiausiomis priemonėmis: popieriu, medžiu, piuvenom, dėžutėmis, skudurėliais, dažais ir tt.

Dailininkė buvo pasirodžiusi su savo darbais Čikagos Pramonės Muzėjuje ir kitur. Daug darbų yra įsigiję privatūs asmenys, be to, Marijos Augšt. Mokyklos Tautodailės Muzėjus.

Elena Tumienė, Los Angeles, gavo stipendiją ruoštis doktoratui.

Dr. Mačiukienė ir O. Talienė pakeltos Studentų Sąjungos Garbės Narmė.

Iz. Matusevičiūtė skaitė referatą Lietuvių Kultūros Kongreso metu Čikagoje.

D. Murray, "Moterų Dirvos" redaktorė, dalyvauja komisijoje, kuri informuos amerikiečių spaudą apie Dainų šventę liepos mėn.

Dr. A. Rugienė išlaikė valstybinius gydytojos egzaminus Illinois valst. Specialybė — vaikų ligos.

S. Mulks lietuviškų dainų rinkinį leidžia "Muzikos Žinios".

K. Grigaitytės "Širdis Pergamente" susilaukė gražaus įvertinimo dienr. "Draugo" literatūriniam priede.

Prudencija Bičkienė grįžo iš Italijos, kur gilino dainavimo studijas.

317 abiturientų birželio 10 d. gavo iš kard. Strich Marijos Augšt. Mokyklos baigimo diplomus Čikagoje.

V. Abraitienė, Kolumbijoje, iliustravo S. Tomarienos pasaką "Saulės Vestuvės" ir J. Narūnės legendą "Gintarelė".

S. Narkeliūnaitės straipsnį "Moterys Jungt. Tautose" perspausdino "Argentinos "Liet. Balso" skyrius "Moteris ir Pasaulis".

S. Čiurlionienė, Lietuvoje, buvo pagerbtą 70 m. gimimo ir 50 m. kūrybinės veiklos sukakties proga.

B. K. Kerbelienė atvyko iš Argentinos į Montrealį, kur dirba kaip fotografė.

Anselma Olga Petraitis, Bs. Aires, įsigijo mokytojos diplomą minėdama savo 18-tą gimtadienį.

Elena Ryselienė, kuri scenoje dirba 25 metai, režisavo Bs. Aires Jaunimo Teatro pastatytą komediją "Pleputė".

S. Mantautienė, dirbusi Lietuvoje Šaulių S-goje, skaitė paskaitą N.P. Seserų Rėmėjų šventėje gegužės 20 d.

Asta Kraužienė per danų ministerio pirm. intervencija grąžinta iš Sibiro į savo gimtinę Daniją. Vyras mirė Sibire.

Motina ir duktė

Madame Joliot - Curie, mirusi š.m. kovo mėn., buvo trečias vienoje šeimoje narys laimėjęs Nobelio premija. Jos motina Marie Curie, kilimo lenkė /Marie Skłodowska/, mirusi 1934 m., laimėjo pirmą Nobelio premiją už išradimus chemijoje ir antrą 1911 m. la. duktė tą pasiekė 1935 m.

Drauge su savo vyrais, su kuriais jos dalinosi Nobelio premijas, jos atrado radiumą, poloniumą, būdus iššaukti radio aktyvumą dirbtiniu būdu, tyrinėjo radio aktyvias medžiagas.

Sol. Prudencija Bičkienė ir sol. Liustikaitė Sorente, Italijoje.

Pašto dėžutė

"Antro numerio viršelį jau gerens: tautiški audiniai geriau derinasi su juosta; ir pirmas viršelis nebūtų blogas, jei ne ta raidė M iš juostos...
Jūsų M. Galdikiene".

Karolė Pažeraitė, Sao Paulo Brazilijoje, atsiantė gražų laišką "Moteriai" pažadėdama bendradarbiauti. Deja, laiškas išskirtas ypatingam redakcijos dėmesiui, šiuo metu nesurandamas. Dekojame Karolei už mielus žodžius ir laukiame deimantų iš po jos plunksnos.

"Seniai ruošiuos Jums parašyti, bet esu vis labai užimta — ruošiu doktoratą Sorbonoje iš žurnalistikos.

Didžiai vertinu "Moters" pasirodymą ir linkiu tolimesnės sėkmės Jūsų darbe. Kai tik laikas leis, mielai patalkininkausiu. Būtų gera, jei parašytumėt, kokie straipsniai Jums būtų įdomiausi.

Su geriausiais linkėjimais —
Birutė Venskuvienė".

"Moters" numeris skirtas balandžio ir birželio mėnesiams yra tiesiog didelio pasigėrėjimo vertas. Jame yra kas pasiskaityti ne tik vien jaunimui, paaugliams, bet ir mokytojams ir kitiems. Kūrybingoji tauta nežūs. Nesvarbu, kad šandien kaikur tenka girdėti nusi-skundimų, jog grožinė literatūra neranda savųjų mėgėjų skaitytojų tarpe. Jie jos ieškos vėliau išjudinti tam tikrų įvykių ar kitų staigiesnių vidinių ar pasaulinių sukretimų. Tad dailiosios literatūros kūrėjams linkėtina daugiau drąsos ir naujų jėgų. I. Ž."

"Džiaugiuosi, kad esate patenkintos mūsų pastangomis. Tą man sakė ir p. Pabedinskienė. Stengiamės, kiek galėdamos padėti, juk tai mūsų visų moterų tikslas ir pasididžiavimas — turėti savo rimtą žurnalą.

Juokais man buvo prikišta ir kun. dr. J. Prunskio ir kun. P. Činiko, kad moterų skyriuje perdaug reklamuoja svetimus interesus — "Moters". Tačiau mes čia visi gerai sutinkame ir nesipešame, o ir buvo pasakyta gerasiškai, ne piktai, tai visai ne neimu į galvą. Jūsų St. Semėnienė".

SKAITYTOJOS KLAUSIA

— Ką daryti su svečiu, kuris vartoja nešvarią kalbą?

— Svečias, kuris paniekina tavo ir tavo namus nevalyva kalba, atpalaiduoja šeimninę nuo svetingumo pareigos.

Lengviausia išėitis, žinant, nekviesti tokio asmens. Jei jis atėjo nekviestas bus visiškai tvarkoi su juo pasielgti taip kaip elgtumeisi su bet kuo, kas cteuētų į namus tyčiomis purvo ar kitų nesvc.rų daiktų.

AR NĖRA KUNIGO?

I klebonijos duris pasibeldė senyva moteris. Pagarbi matrona, klebonijos šeimninke, atidarė duris.

— Ar galėčiau matyti kunigą? — paklausė moteris.

— Kurį jūs norėtumėte matyti: Monsiniorą Kokį, Doktorą Patarimą, ar Profesorių Visažinį? — pasiteiravo šeimninke.

— Garbė Šviesybei! — sušuko moteris. — Betgi ar nera kunigo šituos namuose?

M A D O S

Paruošė J. AMBRAZIEJENĖ

Mados nėra vien tik privilegijuotoms turtinėms moterims

Garsioji Paryžiaus madų kūrėja Gabrielle Chanel, kuri dirba šioj srityj jau 50 metų, skaito madas viena pagrindinių priemonių moters asmenybei pasireikšti.

"Mados", ji sako, "yra visoms moterims, nesvarbu kas jos bebūtų ir ką jos bedirbtų. Mados neprivalo būti skirtos vien tiktai privilegijuotoms, turtinėms moterims".

Dabartiniai madų kūrėjai galvoja, kad jie privalo išgalvoti ką nors naujo kas šeši mėnesiai, nesvarbu kiek tai kainuotų. Tačiau jie neturėtų pamiršti, kaip šių laikų moterys gyvena: jos dirba įstaiigose, šeimnininkauja namuose ir verda. Joms reikia elegantiškų rūbų, kurie tačiau būtų kartu susiję ir su paprastumu. Nereikia galvoti, kad "paprastumas" reiškia neturtą ar pigumą", ji pabrėžė. "Noredama paprastume būti elegantiška, jūs privalote eiti pas geriausias modistes. "Moters privalo žinoti", sako ji, "kad ne viskas, kas ateina į madą yra nauja. Sudedamosios dalys lieka tos pačios: medžiagos — vilna, šilkas, mezziniai, gėlės, nėra nauja, tiktai kiekvieną sezoną mes juos skirtingai derinam. Tai yra uždaviny, kurio tikslas, nepakeičiant moters kūno, duoti jai skirtingą išvaizdą. Jeigu nauja išvaizda pasiekiami paliekant elegancijoj paprastumą, tai įrodo tikrą sugebėjimą pasipuošti".

"Vyrai jaučia pasibaisėjimą perdėtu pasipuošimu", sako Chanel. "Jie nori matyti moteris gražias ir moteriškas, bet ne juokingai atrodančias ir vulgarias".

Gabrielle Chanel yra labai nusistačiusi prieš per daug ryškinančias linijas ir apsiniuoginimą.

Prancūzijos moterų sveikata pavojuje: naujausias mados reikalavima badavimo
Prancūzų daktarai kaltina naujas Paryžiaus madas, sukurtas Balmain, Dior, Paquin and Givenchy, kad jos ne tik nėra realios, bet ir žalingos sveikatai.

Naujausias mados nebėra tokios plokštinaščios krūtinės srityje, arba tokių siaurų linijų, kokios buvo prieš keletą metų, bet prisilaikant naujausių madų, moteris turi būti be galo laiba /visiškai paneigti savo klubus ir turėti labai liekną liemenį/.

"Moters negali normaliai valgyti, kad galėtų nešioti tokius rūbus", sako dr. Gregory Duvin, garsiausias Paryžiaus daktaras, kuris yra vienas iš svarbiausių kritikų. "Taip jos valgo labai mažai ir tuo silpnina savo sveikatą. Tačiau jos norėdamos būti moderniškomis, nekreipia į tai dėmesio. Žinoma, madu kūrėjai tuo nesirūpina. Jų vienintelis užsiėmimas yra sukurti ką nors skirtingo kiekvieną sezoną. Jeigu jie turi pakeisti žmogaus figūrą tam pasiekti, jie daro tai nedelsdami ir moters nedrįsta tam pasipriešinti".

Giņčas tapo atspausdintas prancūzų laikraščių, kurie tarp kitko, palaiko madų kūrėjus ir grasina daktarams už kišimąsi į madų reikalus. Žymesnieji

Vedybų biuras

vadovaujamas kunigo, Italijos aukščiausias vienių širdžių klubas

Italijos sėkmingiausias vedybų tarpininkas yra kunigas Paolo Liggeri. Jis vadovauja "aukso žiedų" vedybų agentūrai Milane su pritarimu Vatikano. Jo rekordas — 1.000 porų supažindintų ir susituokusių per penkis metus — yra pavydas kitų 10 vedybų tarpininkavimo įstaių Italijoje.

"Aukso žiedo" agentūra yra pirmoji vedybų tarpininkavimo įstauga, remiama bažnyčios Italijoje. Ji tarpininkauja faktiškai ne pasipelnyimo pagrindais, imdama tik \$5 už padėjimą susirasti vyrą arba žmoną.

Tėvas Liggeri neseniai išleido knygą "Ką kiekviena sužadėtinė turėtų žinoti".

Kunigas Liggeri yra perkrautas darbu, nes jis neturi ne vieno padėjėjo ir pats vienas turi viską atlikti. Tai yra darbas, kuris laiko jį užimtą nuo ryto iki vakaro.

"Aš turiu problemą", sako jis. "Mano knygoje trūkumas vyrų. Mano dokumentai pilni gražių mergaičių. Jos būtų idealios žmonos. Bet suradimas joms kandidatų yra sunkus".

"Čia darbu jau darosi per daug man vienam, bet kelio atgal nėra. Ateity aš turėsiu dirbti dar daugiau, nes jau pradėdau gauti laiškų iš užsienio. Pasiryžęs esu dėti didžiausias pastangas, nors suradimas vyrų ir žmonių klientams čia Milane yra vienas dalykas, kai tuo tarpu suradimas vedyboms partnerių Kenya, Prancūzijoje, Anglijoje ir Kanadoje yra vėl skirtingas. Esu įsitikinęs, kad pasitarnauju žmonijai. Kiekvienas vyras ir moteris turi teisę vesti. Moters pareiga gyvenime yra gimdyti vaikus. Didžiausia dalis Italijos mergaičių susitinka mažai vyrų. Jeigu jos neina į šokius ir nepadaro pažinčių darbe, jų draugų ratelis yra paprastai labai ribotas. Vyrai čia turi tas pačias sunkenybes", jis pridėjo. "Tituluotiems vyrams, advokatams, daktarams, pramonininkams yra dar blogiau — ypatingai jeigu jie gyvena mažuose miesteliuose arba kaimuose. Aš žinau kokia kėbli yra jų padėtis", sako kunigas Liggeri. "Jeigu jie keletą kartų pavaikšto su mergeite, jau jie yra ipareigojami ją vesti, nežiūrint ar ji būtų tinkama jam žmona ar ne".

Daugiausia moteris, užsiregistravusios jo įstaiigoje, yra tarp 25 ir 35 metų ir 80% vyrų yra tarp 30 ir 40 metų.

madų kūrėjai patys asmeniškai giņče nedalyvavo, tačiau prancūzų madų žurnalas, "Le Jardin des Modes" pasiskubino juos apginti, užgiņčydamas, kad priversdami moteris suplonėti, madų kūrėjai faktiškai prisideda prie jų sveikatingumo.

Dr. Duvin pagyrė amerikonišką prancūziškų madų pritaikymą. "Jos yra beveik visuomet smarkiai pakeistos", sako jis. "Amerikos moteris sąvęs nekankina, kad atrodytų elegantiškos. Arba, gal būt, jų vyrai neleidžia joms to daryti. Prancūzijoje vyrai nedrįsta patarti savo žmonoms tokiuose dalykuose. Amerikos moteris turi didelę laisvę, bet aš girdeju jos puošiasi tam, kad patiktų vyrams, o ne viena kitai, kaip tai daro prancūzės".

Dr. Duvin yra viengungis...

Redakcija linki

gražaus vasaros poilsio

visoms bendradarbėms ir skaitytojoms.

Maistas • Dieta • Patarimai

KAIP GALIMA IŠMAITINTI ŠEIMĄ IŠ 10 ASMENŲ UŽ TRUPUTĮ DAU- GIAU, NEGU \$34 (Truro, N. Scotia)

Nova Scotia galima išmaitinti šeimą iš 10 asmenų už 34 dol. 4 centus savaitėje. Taip bent sako Nova Scotia Sveikatos Departamentas, kuris net pasako, kaip tai padaryti. Departamento Maitinimo skyrius sako, kad suma \$34.04 būtų Truro, kai tuo tarpu tas pats maistas Halifaxe kainuotų \$34.-99, \$38.46 Stellartone ir \$36.53 Sydney. Departamentas išleido knygutę, kuri nurodo, kaip sumažinti maitinimo išlaidas, nepakenkiant šeimos sveikatumui.

Dr. Juanita H. Archibald, skyriaus direktorė sako "kiekvienam apgalvotai išleistam doleriui, neatsargus pirkejas gali lengvai išleisti du dolerius už tą patį maistą".

Pagal Departamento planą, imant vidurkį, vyro maitinimas savaitę Nova Scotia siekia nuo \$3.49 Yarmouthe, nuo \$4.42 Stellartone. Moteris išleisčių nuo \$3.16 iki \$3.57 savaitei.

Vaikų maitinimas nuo vieno iki 3 metų amžiaus grupei būtų \$2.02 ir \$3.80 nuo 10 iki 12 metų amžiaus.

Paauglių nuo 13 iki 19 metų amž. maitinimo išlaidos figūruoja tarp \$3.75 ir siekia \$5, aštuoniolikai 20 metų jaunuoliams gyvenantiems brangiausiame provincijos centre.

Šitos skaitlinės yra paremtos Kanados maitinimo taisyklėmis, kurios sako, kad vaikai ir jaunuoliai turėtų iš-

gerti pusantro pinto /pintas — ½ litro/ pieno kasdien; vieną porciją į dieną citrininių vaisių arba kitų sunkų; vieną porciją į dieną kitų vaisių; mažiausiai vieną porciją į dieną bulvių; dvi porcijas į dieną kitų daržovių; kartą į dieną bet kurios rūšies grūdų /cereal/; keturias riekes duonos su sviestu arba sustiprintu margarinu; kartą į dieną mėsos, žuvies arba produktų, pakeičiančių mėsą, kaip kiaušiniai, džiovintos pupos ar sūris.

Maitinimo skyrius sustatė pavyzdinį valgių sąrašą vienai savitei, suplanuodamas duoti visos reikalingas maisto medžiagas, tuo pačiu metu užtikrindamas maisto įvairumą ir žemas kainas.

Sąrašas pataria pradėti savaitę šia tvarka:

Pusryčiai: grapefruitas, sėlenų dribsniai /bran flakes/, neplaktų kiaušinių kiaušiniene /poached eggs/, kepinta duona, marmeladas, pienas ir kava.

Priešpiečiai /lunch/: sūris, Grahamo blynėliai /wafers/, žalios daržov., avižiniai sausainiai /oatmeal cookies/ ir pienas.

Pietūs: kepta kiauliena, keptos bulvės, virtos morkos, škotiškas paštetas /butter-scotch pie/, pienas, arbata ar kava.

Mesa rekomenduojama 5 dienas savaitėje. Trečiadieniui paskirti keptos pupas ir penktadieniui žuvį.

Vienas patarimas maisto išlaidų sumažinimui yra apskaičiavimas vieno patiekalo išlaidų. Kainų lentelė rodo,

kad svaras jautienos /round steak/ kainuoja 89 centai, iš svoro galima padaryti 4 porcijas, taigi viena porcija kainuotų 22 centai.

Kita lentelė rodo, kokios didumo porcijos reikalinga vidutiniško didumo žmogui.

Klausimai ir atsakymai apie svorio numetimo teorijas

Rašo Josephine Lowman

Tur būt nėra kitos problemos, kurioj taip su smarkumu klestėtų neteisingi įsitikinimai, kaip yra svorio numetimo problemoj. Yra labai aišku, kodėl taip yra: vidutiniška moteris nežino tikro kelio kaip tą bereikalingą svorį numesti ir ji yra įsitikinusi, kad yra tam tikras magiškas kelias, kuris išvaduos ją iš savęs pačios disciplinos, skaičiuojant kalorijas. Tai yra tikrai žmoniška! Tikrumoje nėra jokios magiškos formulės.

Šiandien aš duosiu jums klausimus nutarti, kaip teisingas yra jūsų svorio numetimo supratimas. Jeigu jūs norėtumėt tai pabandyti, paimkit pieštuką ir popierių ir užsirašykite "Teisingai" arba "Klaidingai" po kiekvieno klausimo.

KLIAUSIMAI

1. Seni žmonės, kurie yra riebi, turėtų numesti nereikalingą svorį.
2. Actas ir citrinos sunka plonina.
3. Paprotys stovėti 15 ar 20 minučių po kiekvieno valgio plonina.
4. Nėra nė vieno produkto, kuris plonintų.
5. Aš galiu numesti svorį vien sportuodama, be nustatytos dietos.
6. Per didelis svoris yra paveldimas.
7. ! senatvę žmonės savaime turi tendencijos pastorėti.

8. Moteris privalo pastorėti, kada ji yra nėščia, nes ji tuo metu valgo už du.

9. Geriausia valgyti tik du kartus į dieną, kada ploninamasi.

10. Badavimas arba skysčių dieta yra tinkamas kelias pradėti svorio numetimą.

11. Kaikuriems žmonėms, nesvarbu ką jie bevalgytų, viskas eina į riebalus.

12. Liaukų sutrikimas organizme yra priežastis per didelio svorio.

ATSAKYMAI

1. Tiesa. Seni žmonės privalo numesti nereikalingą svorį. Juo jie senesni, juo jiems yra sunkiau nešioti bereikalingą našta, kurią per didelis svoris kūnui uždeda.

2. Netiesa. Citrinos sunka ir actas nenuims jums svorio.

3. Netiesa. Stovėjimas 15 ar 20 minučių po valgio nepadės jums numesti svorio.

4. Tiesa. Nė vienas maistas iš esmės nėra ploninantis: kiekvienas turi kalorijų. Kaikurie produktai turi mažiau kalorijų ir bendroji jų suma, kasdien suvalgyta lošia rolė ir jūs privolate gerai subalansuoti dietą. Svarbu nenaudoti produktų turinčių daug kalorijų, kurie nereikalingi jūsų sveikatai.

5. Netiesa. Jūs numetat svorį, kada jūs sunaudojimas energijos yra didesnis, negu priėmimas kalorijų. Užtat mankšta yra naudinga dėl to, kad ji pakelia jūsų energijos sunaudojimą, bet jūs negalit vien ja pasitikėti. Būtų negalima užtenkamai numesti svorį vien tik mankštinantis be dietos. Mankšta dar yra naudinga ir tuo, kad suderina ir tinkamiau išskirsto kūne svorį.

6. Netiesa. Nėra įrodymų, kad per didelis svoris yra paveldimas. Taip kartais atrodo iš kaikurių šeimų, tačiau reikia prisiminti, kad vaikai persiima maitinimosi papročius iš savo tėvų. Svorio išskirstymas kūne gali būti paveldimas.

7. Netiesa. Dažniausia žmonės pastorėja, kada jie eina senyn, bet tas yra nepageidaujama. Liaukų funkcionavimas susilpnėja ir fizinis aktyvumas sumenkėja. Per dažnai maisto normos nėra sumažinamos pritaikymui šių faktorių ir sluogsnis riebalų akumuliuojasi.

8. Netiesa. Per didelis svoris prideda rizikos pačiam nėštumui ir pasunkina gimdymo procesą. Laikiantis moteris privalo laikytis specialios dietos, jos gydytojo nustatytos, bet jai nereikalinga užsidėti riebalų sluogsnio.

9. Netiesa. Tris kartus į dieną reikia valgyti dėl kelių priežasčių. Pirmoji vietoj, jeigu nustatyta maisto norma yra padalinta trims kartams, moteris nejaus nusilpimo, kurį ji kitu atveju turėtų pakelti, be to, ji nepersivalgys, nes nebus peralkusi.

10. Netiesa. Šitas yra visiškai nereikalinga, ir kiek man žinoma, neturi vertės. Iš tikrųjų yra visiškai nereikalinga ir daro tik žalą.

11. Netiesa. Tik maistas, kurio mes valgome daugiau, negu mūsų energijai reikalinga, kraunasi į riebalus. Šitos moterys, gal būt, valgo mažai, bet netinkamą maistą.

12. Netiesa. Yra labai mažai atsitikimų, kuriuose liaukų sutrikimas lošia rolę. Procentas šitokių labai mažas.

Tikrumoj, kaikurie šios srities autoritetai sako, kad praktiškai niekadosis pasitaiko.

Sulietuvino J. Ambraziejienė.

Kasdien reikalingas maistas

Pieno 3 stiklai — 480 kalorijų. Norint suvartoti mažiau kalorijų, galima vartoti nugriebtą pieną.

Vaisiai: apelsinas, greipfrutas, plus du kiti — 250 kalorijų.

Daržovės: 1 krakmolinė daržovė virta — 100 kal., 1 žalia ar geltona daržovė virta — 50 kal., žalių salotų davinyss, maišytų ar gryną — 25 kal.

Kiaušiniai: 1 ar 2 75-150 kal.

Liesa mėsa, žuvis ar paukštiena 4-6 uncijos /nekepta/ — 200-250 kal.

Duona: 100% grūdų duona, 3 plonos riekutės — 150 kal. arba vienas davinyss dripsnių ir 2 riekutės duonos.

Sviestas: 2 gabaliukai 1/4" storumo — 100 kal. Viso 1430-1555 kalorijų.

Gerkime pieną

Dr. W. Brady pataria kasdien gerti pieno, kuris yra geriausias organizmui reikalingo kalcijaus tiekėjas. Ant pieno ir daržovių dietos žmogus gali būti sveikesnis ir guvesnis vėlesniame amžiuje, kada yra būtina sveikatos sumetimais sumažinti maisto kiekį.

Jurgis Cheyne, škotas, trisdešimt metų buvo apsnūdęs - letargiškas, jis svėrė 448 svarus. Ant pieno ir daržovių dietos jis sumažino svorį ligi 150 svarų, sulaukę 72 m. ir parašė straipsnį apie sveikatą ir ilgą amžių. Jo išvadas rašytas prieš 200 metų ir šiandien gydytojai skaito priimtinomis ir sekinomis. Štai viena kita ištrauka.

"Po 40 m. kiekvienas žmogus turi sumažinti maisto kiekį, jeigu jis nori būti laisvas nuo didelių sukrėtimų ir išsilaikyti savo galias ligi galo, jis turi kas septyni metai mažinti suvartojamo maisto kiekį pamažu ir protingai, ligi tol, kol jis išeis iš gyvenimo, kaip į jį atėjo — pagal mažo vaiko dietą /plėną/".

"Suaugusiųjų dietoje paprastai nėra nė tiek kalcijaus kiek sveikas kūdikis suvartoja kasdien. Per didelis kalcijaus kiekis būtų žalingas, tačiau jo neturi organizmui stokoti vėlesniame amžiuje".

● Seną šilką atnaujinti mirkinant apie 1 val. šaltam vandeny, pakabinti varvantį, prosinti žlapią.

● Pradėjus svogūnams diegus leisti, įdėti svogūno galvutę į indą su vandeniu ir pastatyti ant lango sauletoje vietoje. Turėsime šviežių, žalių svogūnų laiškų prie įvairių salotų ir maisto papuošimo.

● Kad būtų skanesnės sosiskos jų nereikia virinti, bet sušildyti garuose. Užvirinti vandenį, sudėti sosiskas į sietelį ir įleisti į puodą. Vandens įpilti tiek, kad nesiektų sieto. Vandenį virinti 10 min. Saugoti, kad sosiskas nesutrukinėtų.

● 1 sv. žuvis išverda per 10-15 min. Išvirus žuvis lengvai atsiskiria nuo kaulų.

● Prieš paduodant ryžius pridėk sviesto ir kopotų kimštų olivų.

● Pašalinti rūdis nuo vonių, sinkų, šaldytuvų ar pečių patrink dėmetą vėgtą su citrina ir gerai nuplauk.

● Kepant pyragą ar pajų, kad pluta būtų tropesnė pavilgyk šaltu vandeniu viršų prieš įkepat.

● Išmėgink keptas bulves atšildytas sūrio padaže.

Apie "Moterį"

Iš Australijos

"Tėviškės Aidai" 1956. IV. 19

Kanados Lietuvių Katalikių Moterų D-jos leidžiamas trimėseninis žurnalas. Frenumerata Australijoje 1.7.0 sv. metais. Atskiro numerio kaina 7 šilingai.

Perskaičius pirmąjį "Moters" numerį, lyg koks pragiedrusis nušvieta pilkas ir nuobodžias, kasdieninio darbo ir rūpesčių apgaubtas dienas.

Čiugu, kad lietuė tremtyje galų gale turi savo žurnalą, kuriame ji gali išskelti jos širdžiai artimiausius ir labiausiai rūpimus reikalus, kad ji anot leidėjų, nepalikis abejinga savo religiniam, tautiniam idealams bei kultūriniam reikalams.

Pirmame numeryje /pasirodžiusiam praity metų gale/ su įdomumu skaitėme leidėjų pasisakymą dėl programos, tiklo ir uždavinio sunkumo, kvietimą visas tremties lietuves moteris prisidėti prie žurnalo leidimo ir džiaugėmės, kad iš karto atsirado būrelis talkininkių, kurių vardai jau mums pažįstami dar nepriklausomos Lietuvos spaudoje ir moterų veikloje.

Antrasis numeris išspausdintas šių metų kovo mėn. /tai pirmas numeris šiais metais/ parodė, kad Kanados ir JAV-bių tremties moteris su dideliu nuoširdumu prisidėjo prie to didelio darbo ir viltis šimtu procentų pateisino.

Kiekviena moteris Australijoje gali rasti "Moteryje" atsakymą į jos rūpesčių ar klausimą.

Žurnalas paliēčia visas aktualiausias moters gyvenimo sritis. Randame pedagoginių, tautinių, psichologinių ir socialinių straipsnių /O. Labanauskaitė, M. Gailiūšienė, O. Galdikienė, S. Narkeliūnaitė/.

A. Tamošaitienė paskleidžia taip mums šiandien įdomių minčių apie lietuško stiliaus audinių bei baldų pritaikymą ir jų grožį mūsų moderniaame bute.

Dailiosios literatūros pirmieji veikalai /N. Mazalaitė, P. Orintaitė/ parodo žurnalą būsiant įdomų ir literatūrišnę sritį.

Skyrių "Motina ir vaikas" jaunoji lietuė motina ras jai naudingų patarimų dėl jos mažųjų auklėjimo ir jų priežiūros pirmuose žingsniuose, o jaunosios šeimininkės gali net pasimokyti, kaip lietuviškoms valgius virti.

Madų klausimas ir kinas nepaliko užmirštas.

Mergaitės irgi turi savo kertelę, kur jos gali spausdinti savo pirmuosius plunksnos bandymus ir pasitarti įvairiose jaunuomenės problemose.

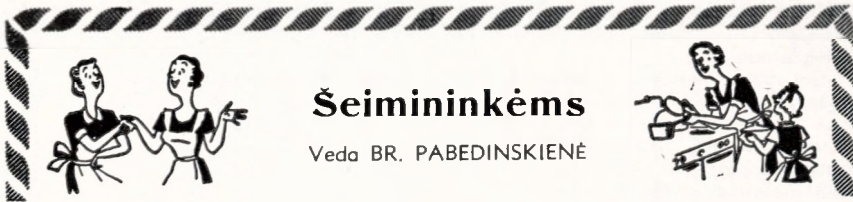
Žurnalas mielas akiai ir širdžiai. Viršelis lietuviškosis dvasios, popierius geras ir puslapijai pajvairinti meniškosis tautinėmis nuotraukomis ir piešiniais. Viršelis ir vinjetės dail. H. J. Žmuidzinienės.

Australijos lietuė linki leidėjms pasisekimo jų darbe ir dėkoja už jų pastangas ir pasiryžimą pragiedrinti tremties dienas.

J. G.
P.S. "Moterį" Australijoje platina V. Vaitekūniene; 2 Schofield St. Essen-don, Vic.

Kaip dezinfekuoti kambarį?

Deginti jame "Sulphur". Uždaryti langus, duris ir durų raktines. Apie 2 sv. Sulphur dezinfekuos apie 12' iš 20' kambarį.

Šeimininkėms

Veda BR. PABEDINSKIENĖ

VERŠIENOS KOTLETAI

Proporcija: 2 ploni veršienos kotletai, 1 riekutė šveicariško ar olandiško švelnaus sūrio, 1 riekutė virto kumpio, 1 kiaušinio trynys, 1 šaukštas pieno, truputis miltų.

Darbas: Pamirkyti kotletus į miltus ir į išplaktą trynį su pienu. Kepti taukuose, kol pasidarys auksiniai rudos spalvos. Iškepus ant vieno kotleto dėti riekutę sūrio, riekutę kumpio ir ant viršaus antrą kotletą. Dėti į pečių, kurio viršutinė dalis degtų (broiler) ir apkepti abi puses.

VERŠIO KEPENYS

Kepenis išmirkyti piene kol bus baltos /apie 4 val./ Supiaustyti pailgais gabaliukais, nuimti plėves, pasūdyti, papirinti, pavilgyti į miltus ir kepti svieste arba taukuose. Sudėti į troškinatuvą ar šiaip puodą, užpilti bulionu, įdėti taukuose spirgintų svogūnų, troškinti apie valandą, įdėti grietinės pagal skonį ir pomidorų. Troškinti geriau įstacius troškinamąjį puodą į didesnį puodą ar keptuvę su vandeniu, kad neprisiltų. Valgyti su kalafiorais ir keptom bulvėm.

TROŠKINTA JAUTIENA

Gabalą jautienos mėsos /kokio norit didumo/ išmušti gerai, pasūdyti, papirinti, uždėti laurų lapelių ir palaikyti porą valandų. Užpilti alumi ir laikyti per naktį. Kitą dieną pavirti toje sukoje apie ½ val. Išėmus iš sunkos gerai apkepinti svieste ir troškinti paprastai kaip ir kitas mėsas. Į padažą dėti grietinės ir, kas mėgsta, truputį juodos duonos.

APKEPTI RYZIAI

- 1 puodelis ryžių,
- 2 puodeliai pieno,
- ½ puodelio vandens,
- 3 kiaušiniai,
- ½ puodelio cukraus,
- ½ citrinos sunkos,
- 1 citrinos nutarkuota žievelė,
- 2 šaukštai sviesto,
- truputis druskos.

Pieną, vandenį ir druską užvirinti ir sudėti ryžius. Kai ryžiai užvirs palikti ant silpnos ugnies ("sim") kol ryžiai bus minkšti.

Atskirti kiaušinių baltymus nuo trynių. Trynius ištrinti su cukrumi iki baltumo, pridėdant citrinos sunką. Kiaušinių baltymus išplakti į putelę. Į išvirtus ryžius sudėti ištrintus kiaušinių trynius, baltymus ir nutarkuotą citrinos žievelę. Sumaišyti ir sudėti į kepimo formą pateptą sviestu. Ant ryžių uždėti sviesto gabaliukus ir kepti 325 laipsnių karštumo krosnyje 45 min.

Į taip paruoštus ryžius galima įmaišyti švariai nuplautus razinkų ar karštam vandenį išmirkytų džiovintų obuolių, apibarstyti cinamonu.

Taip pagamintus ryžius galima valgyti su spanguolių ar kitokių vaisių skystu kisieliumi.

PYRAGAS SU UOGIENE

Proporcija: ¼ svaro sviesto, 1 kiaušinis, 1 puodukas cukraus, 1 didelis šaukštas grietinės, kepimo miltelių šaukštukas, uogienės 1 puodukas, miltų kiek reikiant, kad galima būtų iškočioti, tik tešla kad nebūtų labai kieta.

Darbas: Ištrinti sviestą su cukrum, įdėti kiaušinį, paskui grietinę, miltus ir kepimo miltelius. Viską gerai suminkyti. Padalinti tešlą į dvi dalis. Didesne dalimi iškloti kepimo formą, apdėti uogiene ir ant viršaus užkloti likusią tešlą. Papuošti kaip patinka ar paprastai visą viršų uždengti. Pyragas turi būti plokščias, kad būtų galima priaudyti įvairios formos gabaliukais.

ŠVEDIŠKAS PYRAGAS

- ½ puodelio bulvinių miltų /krakmol/,
- ½ puodelio kvietinių miltų,
- 1 arab. šaukšt. kepimo miltelių,
- ½ svaro sviesto ar "shortening",
- 3 kiaušiniai,
- ¾ puoduko cukraus,
- truputis druskos, nutarkuota citrinos žievelė, pusė citrinos sunkos.

Bulvinius, kvietinius miltus ir kepimo miltelius sumaišyti ir persijoti per sietelį. Sviestą ištrinti iki baltumo. Kiaušinių trynius atskirti nuo baltymų. Trynius ištrinti iki baltumo su cukrumi. Baigiant pridėti citrinos sunką. Po truputį dėti ištrintus riebalus, nutarkuotą citrinos žievelę ir gerai sumaišyti. Į kiaušinių baltymus įberti druską ir išplakti stangrią baltymų putelę. Visą sumaišyti į vieną indą ir sudėti į formą išteptą sviestu. Forma geriausiai tinka apvali su skylė viduryje. Kepti 45 min. 325 laipsnių karštumo krosnyje.

CHARLOTTE SU UOGIENE

Proporcija: ¼ puoduko cukraus, 4 valgomi šaukšt. vandens, 1 stikluokas romo, ½ svaro biskvitų sulig skonio saldžių, uogienės kiek reikia.

Darbas: Ištirpyti cukrų vandenyje ir įpilti romo. Tuo mišiniu apšlakstyti biskvitus. Ištepti formą alyva, iškloti šonus ir dugną apšlakstytais biskvitais ir užtepti plonu sluogsniu uogienės. Toliau dėti vėl eilę biskvitų ir eilę uogienės, kol visi biskvitai bus sudėti. Viršutinis sluogsnis turi būti iš biskvitų. Padėti šaltai kelioms valandoms. Išvesti iš formos prieš valgant. Puošti galima plakta grietinėle ar sulig skonio.

GARDUS TORTAS

Proporcija: Pasverti kiek norima, 4 ar 6, norint didelį, ir 8 kiaušinius, kiek sveria kiaušiniai. Tokio svorio imti miltų ir cukraus. Sviesto imti pusę kiaušinių svorio. Kepimo miltelių 1 šaukštą.

Darbas: Cukrų ir sviestą trinti dedant po vieną kiaušinį, kol visi kiaušiniai bus sudėti. Gale dėti miltus sumaišytus su kepimo milteliais ir kvapų sulig skonio ir kokių turima po ranka.

Kepti, vidutiniam pečiui, 45 min. Didesnis reikalingas ilgesnio kepimo laiko.

Pertepimas: 3 tryniai, 2 šaukštai sviesto, ½ puod. cukraus pudros, ½ puod. nuplikytų ir vieną kartą permlatų aguonų, dėl kvapo romo. Visą šitą gerai ištrinti, sujungti ir perpiovus tortą pertepti.

UŽKEPTI OBUOLIAI

Proporcija: 2 dideli obuoliai, 4 valg. šaukštai miltų, 1 kiaušinis, 1 arb. šaukšt. alyvos, ½ puod. alaus, cukraus pudros, likeris.

Darbas: Obuolius nulupti, išimti vidurius, supiaustyti apskritais griežinėliais, apšlakstyti turimu po ranka likeriu ir lengvai pabarstyti smulkiu cukrumi. Padaryti tešlą iš miltų, kiaušinio, alyvos ir alaus (kiaušinio baltyma lengvai išplakti). Merkti obuolius į paruoštą tešlą ir kepti alyvoje (panašiai kaip žagarėlius). Iškeptus pabarstyti cukrumi.

Šypsena...

PO LAIKO

Vyras ėjo fotografuotis. Gavęs nuotraukas, jis smarkiai barėsi namie iš nepasitenkinimo:

— Žiūrėk, Ištikrųjų aš čia panašus esu į beždžionę! — šaukė jis.

— Matai, mano mielas, — ramino jį švelniai mylinti žmona. — Tu turėjai apie tai pagalvoti prieš eidamas fotografuotis...

NE TA GALVA

Garsus Anglijos vyskupas Ulothorne laike pamaldas. Dijakonas nepastebėjo, kad laikas buvo uždėti vyskupui Mitrą. Vyskupas tarnaujamam berniukui, laikantiam mitrą, sako:

— Uždėk mitrą.

Berniukas susimaišęs užsidėjo mitrą sau ant galvos.

— Ne ant savo galvos, avigalvi, ant mano! — supyko vyskupas.

MODERNUS GREITIS

Mažam berniukui buvo leista aplankyti savo motiną ir naują broliuką ligoninėje. Atsistatindamas jis ėjo į sekančią palatą, kurioje gulėjo senyva pacientė su sulaužyta koja.

— Aš norėčiau pamatyti jūsų vaikutį, — tarė berniukas.

— Aš neturiu jokio vaikučio, — nustebusi atsakė ligonė.

— Kaip seniai jūs čia gulite?

— Jau trys savaitės...

— Taip ilgai! Mano mama čia tik trys dienos ir ji jau turi vaikutį...

TIKRAS ŽMOGUS

Negras kalbėjo apie baltaodžių kvailumą, kai šie mano, jog yra pranašesni už juodukus:

— Kai Viešpats tvėrė pirmąjį žmogų, Jis paėmė molio, padarė jo kūną ir įkišo į krosnį. Kuomet Jis išėmė jį iš krosnies, šis buvo pabalęs ir Viešpats jį nustūmė šalin, nepatenkintas. Sekantis buvo parudęs ir Viešpats mėgino dar kartą, ir išuokart Viešpats tarė: "šis yra geras, iškepęs". Taip atsitiko, kad pirmas tikras žmogus buvo juodukas.

— Jinai tokia nuobodi. Ji visą laiką gyvena praėity.

— Kodėl ne? Tas daug pigiau kainuoja...

Tarp mūsų kalbant...

DU EPIZODAI

Tai atsitiko 1949 metų vasarą. Alberto salėje Londone vyko simfoninis koncertas. Žmonių buvo susirinkę tūkstančiai; jie čia rinkdavosi į vakarinius koncertus, kaip kad lietuviai rinkdavomės į atlaidus.

Orkestras derino instrumentus. Publika laukė garsiojo Sir Malcolm'o Seargant'o. Plojimams griaudžiant, lengvu žingsniu jis įkopė į estradą. Jis buvo elegantiškos išvaizdos su raudonu gvardžiu atlope ir maloniai lenkėsi publikai. Salėje buvo visiškai tyla. Sir Malcolm'as pakėlė batutą. Tuo pačiu metu kažkas pradėjo vykti scenos kampe. Jaunas vyrukas, pasistatęs "trikojį" pradėjo nesivaržydamas švaistyti aplinkui. Tylinočioje publikoje galėjai just didelę įtampą, kuri kiekvienu momentu galėjo išsiveržti. Šioje auditorijoje daugelis muzikos klausėsi tikru susikauptumu, kaip maldoje. Toksai įžulumas ligšiol salėje negirdėtas.

Sir Malcolm nuleido batutą ir tiesiai kreipėsi į fotografą: "Pasitrauk, Tamsta, su savo aparatu nuo scenos." Vyrukas išnyko kaip kamfaras. Koncertas prasidėjo.

Kiek vėliau teko matyti panašų įvykį vienoje mūsų parapijos bažnyčioje. Prie altoriaus artinosi nuotaka ir jaunasis su savo palydovais. Vyko sutuoktinių Mišios. Staiga prie altoriaus atsirado ne vienas, bet du, trys fotografai su savo išradiniais aparatais, su trikojais, lempomis ir panašiais prietaisais. Jie savo darbo nepertraukė nė pakylėjimo, nė jaunavedžių palaiminimo metu. Šokinėjo aplink, gaudydami palankias pozas, nugaromis nusigręždami į kunigą ir į altorių ir taip visų pamaldų metu.

Niekuomet tokių dalykų nemačiusiai šios scenos liudininkei prisiminė anas Alberto salės įvykis. Ji baimingai laukė ar kunigas, netekęs kantrybės, įsibrovėlių neišprašys iš bažnyčios, kurie buvo pamiršę skirtumą tarp šventyklos ir turgavietės. Tačiau nieko panašaus neįvyko.

Pasirodė, kad nė vienas iš ten dalyvavusių nieko neįprasto nepastebėjo ir buvo bendrai džiaugiamasi, kad "iš viso bus daug gražių nuotraukų". Besikalbant prie bažnyčios paaiškėjo, jog "taip visur daroma". Nepavykus išsiaiškinti, kur tas "visur" randasi, tema buvo neišspręsta.

Šiuo pasakojimu visai nesikėsinama peikti fotografavimo pomėgio kaip profesijos. Mėgėjui fotografavimas yra malonus laisvo laiko praleidimas, o profesionalui pragyvenimo šaltinis, nė kiek nežemesnis už daugelį kitų. Tačiau, kaip ir kiekvienas kitas užsiėmimas, šis darbas turi būti daromas savo laiku ir savo vietoje. Fotografinis užsi-

ėmimas reikalauja iš fotografo takto, žinojimo ir supratimo, kur, kada ir ką fotografuoti.

Gal niekas nepapeiktų fotografo prie bažnyčios durų, fotografuojant įeinančius ir išėinančius; gal neperdaug jį bartų ir viduje, tinkamais momentais fotografuojant, jei jis tą sugebėtų atlikti nežymiai, nepatraukdamas į save demesio, nesuardydamas rimties, tylos ir šventiškos atmosferos.

Amerikoje 14 valstijų nuo 1937 m., pagal valdžios potvarkį, fotografai neįleidžiami į teismo sales, nes jų dalyvavimas ardo rimtį, blaško liudininkus ir bendrai kliudo teismo eigą. Tik šiomis dienomis kaikur teismo salėse įsileisti fotografai, kurie sugebejo fotografuoti naujomis kameromis iš savo vietų nekliudydami.

Jei teismuose, protestantų bažnyčiose, koncertų salėse ir visur ten kur reikalaujama susitelkimo ir rimties, fotografavimas netoleruojamas, tuo labiau Romos Katalikų Bažnyčioje ir pamaldų metu iš visų žmonių ir fotografų galima reikalauti pagarbios ir tinkamos laikysenos.

Kokia sunki dalia yra motinos Sovietų Rusijoje

"Nė viename kitame krašte motinos su mažais vaikais nėra taip išnaudojamos darbiui, kaip Sovietų Sąjungoje ir komunistų valdomuose kraštuose". Tokią išvadą paskelbė neseniai Briuselyje įvykęs Laisvųjų Profesinių Sąjungų konfederacijos suvažiavimas.

Šios organizacijos informacijų biuletenyje tarp kitko rašoma: "Nors pasaulinė komunistinių sindikatų federacija skelbia, kad Sovietų Sąjungoje, raudonojoje Kinijoje ir satelitinuose kraštuose moterys yra išsikovojusios savo teises, tačiau faktai kalba visai ką kitą. Faktai neužginčijamai patvirtina, kad komunistų valdomuose kraštuose moterys turi teise tik į sunkų darbą už labai žemą atlyginimą fabrikuose, kasyklose, kolchozuose, prie namų statymo bei kelių tiesimo ir net yra verčiamos tarnauti milicijoje.

Šalia visų šių darbų jos turi taip pat rūpintis namų apyvoka ir kitais šeimos reikalais. Nė viename pasaulio krašte motinos su mažais vaikais nėra verčiamos dirbti. Tik komunistų valdomuose kraštuose šeimos tėvas savo uždarbiu nepajėgia išmaitinti žmonos ir vaikų.

VANESA ATsirADO NETIKĖTAI

Moterys tarpusavy dažnai pasikalba apie tai kaip kuriai buvo, kuomet Jonukas ar Marytė buvo pakely. Tačiau reta neštumo istorija gali prilygti londonietės Judy Rudham pasakojimui:

Pereitą vasarą ji pradėjusi labai tukti. Ji visiškai nemanė, kad būtų neščia ir pradėjo laikytis griežtos die-

tos, bei daryti gimnastiką, numesdama 14 darytų per 5 mėnesius. Ji niekad negėrė pieno, tik vaisių sultis, salotas ir juodą kavą. Ji dirbo savo krautuvejė nuo ryto ligi vakaro ir keletą kartų paslydus krito. Ji sulaužė visas taisykles, kurių laikėsi gimdydama pirmas dvi dukteris. Savaitę prieš gimimą ji penkis valandas šoko vakarienis — šokių pobūvyje.

Ji neįtarė neštumo ligi pat galo "Aš maniau, kad vidurių sutrikimas", sakė ji, kuomet Londono ligoninėje jai gimė visiškai patenkintas 7 svarų kūdikis. Gimdymas buvo vienas lengviausių tos ligoninės istorijoje.

Didysis melas apie alkoholį

"Alkoholis yra nuodai, kaip eteris ar chloroformas, kad yra nuodai. Nesirūpink apie alkoholikus — tu esi pavojuje. Ar tu geri tris kart į dieną, kartą per savaitę, ar per vedybų metines kartą į metus. Alkoholio padaryta žala yra nepataisoma".

AUKOJO:

Korp! Šatrija ir Giedra, Čikaga	\$20
KLKMD-jos Montrealio skyrius..	\$15
Kun. P. Ažubalis, Toronto	\$10
O. Bačkienė, Paryžius	\$5
E. Kriaunienė	\$2
M. Rimkienė	\$2

Nuoširdžiai dėkojame.

"Moters" administracija.

"Moters" Nr. 5 turi pasirodyti spalių mėn. Medžiagos lauksime ligi rugsėjo 10-tos dienos. Tikime, kad ji suplauks be ypatingo redakcijos prakaito. Mes irgi esame reikalingos atostogų.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

"VILTIS". Įdomus anglų kalba leidžiamas folkloro žurnalas. Išeina kas du mėnesiai. Kaina metams \$2. Adresas: V. F. Bieliajus, 1540 Tenth Ave., San Diego 1, Calif., USA.

— "Moters" daugiausia perkamas žurnalas", /Hamiltono spaudos kiosko vedėjas J. P./.

Skelbkities mūsų žurnale. Skelbimų kainos: 1 pusl. — \$20, 1/2 — \$10, 1/4 — \$5, mažesni — \$3.

GALVOSŪKIS

Viena "MK" bendradarbė rašo: "Aš turiu tris mamas du tėvus ir septynis brolius ir seseris. Tikriausiai niekas pasaulyje neturėjo tokios šeimos!".

GALVOSŪKIO ATSAKYMAS

Jos motina mirė. Ją įdukрино jos dabartinis tėvas ir mama. Jos tikrasis tėvas vedė antrą kart. Abiejose šeimose esantys vaikai yra jos broliai ir seserys.

"MOTERS" REDAKCINĖ TALKA

Kanadoje, Toronte — P. Abromaitienė, B. Pabedinskienė, F. M. Yokubynienė, gyd. A. Užupienė, I. Matusevičiūtė (liet. kalba), Z. Daugvainienė (korektūros).

A. Tamošaitienė, Kingston;
Sesuo M. Felicija, Montreal;

Dr. A. Šidlauskaitė ir Dr. M. Ramūnienė, Ottawa.

JAVAlstybės: Chicagoje — D. Augienė, Dr. O. Labanaukaitė, S. Semėnienė, F. Manelienė, A. Rugytė;
New Yorke: M. Galdikienė, S. Narkeliūnaitė, Nelė Mazalaitė;
Clevelande — L. Gailiūšienė, Dr. M. Žilinskienė;

K. Grigaitytė - Graudušienė, New Jersey;
Alė Rūta - Arbačiauskienė, Birmingham.

A. Dubauskienė, Kolumbija.

Redakcinę Talką sudaro:

- "Moters" telpiančių skyrių organizatorės;
- Bendradarbės duodančios metuos ne mažiau dviejų vertingų straipsnių, originalios kūrybos, vertimų, apžvalginės medžiagos iš lietuviškojo gyvenimo, bei pasaulinių įvykių ir t.t.
- Aktyviai pasireiškiančios korespondentės bei foto korespondentės.

ATEITIS

Lietuvių Katalikiškojo Jaunimo žurnalas

eina nuo 1911 metų.

Išėina dešimt numerių per metus.
Redaguoja redakcinis kolektyvas,
vyr. redaktorius kun. J. Petrėnas.

Adresas:

916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.

Tel.: GLenmore 5-7281

Prenumeratos kaina \$5 metams.

Dr. K. ŽYMANTIENĖ

GYDYTOJA ir CHIRURGĖ

1393 Dundas St. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme)
Telefonas OL. 6851
Toronto, Ont.

Priima ligonius, gimdyves ir moterų
ligomis sergančias kasdien nuo 1-3
ir nuo 6-8 val. p.p., šeštadieniais nuo
11-2 val. p.p., kitu laiku pagal susi-
tarimą.

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

"Tėvynės Prisiminimai"

Kiekvieną šeštadienį
nuo 12 val. iki 1 val. vidudienį
iš Toronto stoties CKFH
banga 1400.

Programos vedėjas

J. R. SIMANAVIČIUS

77 Salem Ave., Toronto, tel. OL. 1274

Lietuvių Prekybos Namai *Furniture Center, Inc.*

Įmonės vedėjas Justas Lieponis

Didelis pasirinkimas visokių prekių namams.

Naujausio stiliaus baldai.

3324-26 So. Halsted St.

Chicago, Illinois

Telef. Victory 2-4226